Thorium A+
Izvrsni inženjeri koriste izvrstan alat!

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

ROCKWOOL
YTONG
silka
multipor

ZAKON O ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA

- pročišćeni tekst -

(NN 145/24 I NN 151/25; stupa na snagu 01.01.2026.)

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

SADRŽAJ:

I. OPĆE ODREDBE **9**
Predmet Zakona 9
Članak 1. 9
Prijenos pravne stečevine Europske unije 9
Članak 2. 9
Ciljevi Zakona 9
Članak 3. 9
Način korištenja i skrb o kulturnim dobrima 10
Članak 4. 10
Značenje pojmova 10
Članak 5. 10
Odnos ovoga Zakona prema drugim propisima 13
Članak 6. 13
Ovlaštenja ministra 13
Članak 7. 13
II. VRSTE KULTURNIH DOBARA **14**
Razvrstavanje kulturnih dobara 14
Članak 8. 14
Nepokretno kulturno dobro 14
Članak 9. 14
Pokretno kulturno dobro 14
Članak 10. 14
Nematerijalno kulturno dobro 15
Članak 11. 15
III. UTVRĐIVANJE STATUSA KULTURNOG DOBRA **15**
Općenito 15
Članak 12. 15
Status kulturnog dobra propisan ovim Zakonom 15
Članak 13. 15
Kriteriji za utvrđivanje statusa kulturnog dobra 16
Članak 14. 16
Utvrđivanje statusa kulturnog dobra 16
Članak 15. 16
Privremeni status kulturnog dobra 17
Članak 16. 17
Određivanje kontaktne zone 18
Članak 17. 18
Proglašenje statusa kulturnog dobra za arhivsko gradivo, knjižničnu i muzejsku građu 18
Članak 18. 18
Sadržaj odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra 19
Članak 19. 19

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske 20
Članak 20. 20
Gubitak svojstva i prestanak statusa kulturnog dobra 20
Članak 21. 20
Zaštita dobara od lokalnog značenja 21
Članak 22. 21
IV. MJERE ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNIH DOBARA 21
Zaštita cjelovitosti i izvornosti kulturnog dobra 21
Članak 23. 21
Sadržaj mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara 22
Članak 24. 22
Opće mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara 22
Članak 25. 22
Digitalizacija kulturnih dobara 23
Članak 26. 23
Konzervatorska podloga 24
Članak 27. 24
Upravljanje kulturnim dobrima 24
Članak 28. 24
Provedba upravljanja kulturnim dobrom 25
Članak 29. 25
Konzervatorske smjernice u odlukama o komunalnom redu 26
Članak 30. 26
Zaštita kulturnih dobara u izvanrednim okolnostima 27
Članak 31. 27
Pripremne aktivnosti za postupanje u izvanrednim okolnostima 28
Članak 32. 28
Zaštita ugroženog kulturnog dobra 28
Članak 33. 28
Uklanjanje kulturnog dobra 28
Članak 34. 28
V. ZAŠTITA ARHEOLOŠKE BAŠTINE 29
Arheološko istraživanje 29
Članak 35. 29
Privremena obustava iskapanja i istraživanja 30
Članak 36. 30
Traženje blaga 31
Članak 37. 31
Zabrana raspolaganja nezakonito iskopanim i zadržanim nalazima 31
Članak 38. 31
Prekid radova u slučaju arheološkog nalaza 31
Članak 39. 31
Sredstva za financiranje arheoloških istraživanja 32

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Članak 40. 32
Dozvola za vađenje potonulih stvari 32
Članak 41. 32
VI. IZDAVANJE POSEBNIH UVJETA, POTVRDE GLAVNOG PROJEKTA, ODOBRENJA ZA ZAHVATE NA KULTURNOM DOBRU I DRUGIH AKATA U POSTUPCIMA ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA 33
Prethodna konzervatorska lokacijska obavijest 33
Članak 42. 33
Posebni uvjeti zaštite 34
Članak 43. 34
Izdavanje posebnih uvjeta zaštite u postupcima građenja 34
Članak 44. 34
Posebni uvjeti zaštite za određene radove u postupku izdavanja odobrenja za zahvate na kulturnom dobru 36
Članak 45. 36
Izrada konzervatorskog elaborata 37
Članak 46. 37
Odobrenje za zahvate na kulturnom dobru 38
Članak 47. 38
Obavljanje radova i zahvata za koje se ne izdaje odobrenje 39
Članak 48. 39
Potvrda glavnog projekta 40
Članak 49. 40
Obustava nezakonitih radova na kulturnom dobru 41
Članak 50. 41
Postupanje u slučaju obavljenih nezakonitih radova 43
Članak 51. 43
Postupanje drugih tijela radi sprječavanja oštećenja ili uništenja kulturnog dobra 43
Članak 52. 43
VII. IZVOZ, UVOZ I POVRAT KULTURNIH DOBARA 44
Izvoz i iznošenje kulturnih dobara 44
Članak 53. 44
Privremeni izvoz i iznošenje 44
Članak 54. 44
Evidencija zahtjeva i odobrenja za izvoz i iznošenje 45
Članak 55. 45
Uvoz i unošenje kulturnih dobara 45
Članak 56. 45
Povrat kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja država članica Europske unije 45
Članak 57. 45
Pokretanje postupka za povrat 45
Članak 58. 45
Nalog suda za povrat 46

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Članak 59. 46
Pravična odšteta 46
Članak 60. 46
Suradnja s drugim tijelima 47
Članak 61. 47
Povrat kulturnih dobara nezakonito iznesenih iz Republike Hrvatske u države članice Europske unije 48
Članak 62. 48
VIII. NADZOR NAD PROMETOM POKRETNIM KULTURNIM DOBRIMA 49
Upis djelatnosti prometa pokretnim kulturnim dobrima 49
Članak 63. 49
Evidencija prometa 49
Članak 64. 49
IX. OBVEZE I PRAVA VLASNIKA KULTURNOG DOBRA I DRUGIH ODGOVORNIH OSOBA 49
Vlasništvo na kulturnom dobru 49
Članak 65. 49
Nalaz pokretnog kulturnog dobra 50
Članak 66. 50
Građevine arheološkog značenja 50
Članak 67. 50
Upis u zemljišnu knjigu javnog dobra u općoj uporabi 50
Članak 68. 50
Obveze vlasnika i drugih odgovornih osoba 51
Članak 69. 51
Obveza usklađivanja s mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra 52
Članak 70. 52
Troškovi očuvanja i održavanja kulturnog dobra 53
Članak 71. 53
Obveze nositelja prava i drugih odgovornih osoba 53
Članak 72. 53
Ograničenja prava vlasništva na kulturnom dobru 53
Članak 73. 53
Vrste ograničenja 53
Članak 74. 53
Ograničenja posjeda kulturnog dobra 54
Članak 75. 54
Imenovanje privremenog skrbnika 54
Članak 76. 54
Napušteno kulturno dobro 55
Članak 77. 55
Ograničenja u prometu kulturnih dobara 55
Članak 78. 55
Zakonsko pravo prvokupa 56

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Članak 79. 56
Prodaja kulturnog dobra na aukciji 56
Članak 80. 56
Ovršna prodaja kulturnog dobra 57
Članak 81. 57
Poništenje prodaje 57
Članak 82. 57
Povrat uloženih sredstava 57
Članak 83. 57
Izvlaštenje kulturnog dobra 58
Članak 84. 58
Popravljanje štete na kulturnom dobru 58
Članak 85. 58
Prava vlasnika kulturnog dobra 59
Članak 86. 59
X. OBAVLJANJE POSLOVA NA ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA 59
Poslovi na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara 59
Članak 87. 59
Nadležnost 59
Članak 88. 59
Nadzor nad zakonitošću rada 60
Članak 89. 60
Inspekcijski nadzor 60
Članak 90. 60
Uvjeti za raspored inspektora za zaštitu kulturnih dobara 60
Članak 91. 60
Iskaznica i značka inspektora za zaštitu kulturnih dobara 61
Članak 92. 61
Ovlaštenja i dužnosti inspektora za zaštitu kulturnih dobara 61
Članak 93. 61
Pribavljanje isprava od drugih javnopravnih tijela 62
Članak 94. 62
Utvrđivanje usklađenosti rada sa zakonom 62
Članak 95. 62
Nadzor stanja kulturnih dobara 62
i provođenja mjera zaštite i očuvanja 62
Članak 96. 62
Mjere i rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti 63
Članak 97. 63
Oduzimanje kulturnog dobra 64
Članak 98. 64
Naplata novčane kazne u upravnom postupku 64
Članak 99. 64

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Obavijest drugoj inspekciji ili nadležnom tijelu 64
Članak 100. 64
Obavijest o ispunjenju rješenja 64
Članak 101. 64
Žalbe 64
Članak 102. 64
Provedba izvršenja rješenja 65
Članak 103. 65
XI. USTANOVE ZA ZAŠTITU I OČUVANJE KULTURNIH DOBARA 65
Hrvatski restauratorski zavod 65
Članak 104. 65
Druge ustanove za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara 66
Članak 105. 66
Specijalizirane pravne i fizičke osobe 66
Članak 106. 66
Ukidanje dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara 67
Članak 107. 67
Stručna zvanja za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova 68
Članak 108. 68
XII. HRVATSKO VIJEĆE ZA KULTURNA DOBRA 68
Poslovi i zadaće Vijeća 68
Članak 109. 68
Sastav Vijeća 69
Članak 110. 69
Način rada Vijeća 69
Članak 111. 69
XIII. FINANCIRANJE ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNIH DOBARA 69
Osiguranje sredstava za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara 69
Članak 112. 69
Izvori sredstava 70
Članak 113. 70
Nacionalni program zaštite i očuvanja kulturnih dobara 70
Članak 114. 70
Drugi izvori financiranja 70
Članak 115. 70
Proračunski prihodi po osnovi uporabe kulturnih dobara 71
Članak 116. 71
Indirektna spomenička renta 72
Članak 117. 72
Način korištenja prihoda od spomeničke rente 72
Članak 118. 72
Obustava plaćanja spomeničke rente 73
Članak 119. 73

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

XIV. PREKRŠAJNE ODREDBE **73**
Članak 120. 73
Članak 121. 75
Članak 122. 76
Članak 123. 77
Članak 124. 78
XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE **78**
Članak 125. 78
Članak 126. 78
Članak 127. 79
Članak 128. 80
Članak 129. 80
Članak 130. 80
Članak 131. 81
Članak 132. 81
Članak 2. iz NN 151/25 81
PRILOG I. **82**

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju vrste kulturnih dobara i mjere njihove zaštite i očuvanja, Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, nadležnost za obavljanje poslova zaštite i očuvanja kulturne baštine, financiranje zaštite i očuvanja kulturnih dobara, kao i druga pitanja u vezi sa zaštitom i očuvanjem kulturnih dobara.

(2) Kulturna dobra su dobra od interesa za Republiku Hrvatsku i uživaju njezinu osobitu zaštitu.

(3) Kulturna dobra zaštićuju se ovim Zakonom kao dio nacionalne baštine Republike Hrvatske u svrhu trajnog očuvanja nacionalnog i kulturnog identiteta te predstavljaju nacionalno blago.

Prijenos pravne stečevine Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim Zakonom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

- Uredbe Vijeća (EZ) br. 116/2009 od 18. prosinca 2008. o izvozu kulturnih dobara (Kodificirana verzija) (SL L 39, 10. 2. 2009.; u daljnjem tekstu Uredba (EZ) 116/2009)
- Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1081/2012 od 9. studenoga 2012. za potrebe Uredbe Vijeća (EZ) br. 116/2009 o izvozu kulturnih dobara (SL L 324, 22. 11. 2012.)
- Uredbe (EU) br. 1024/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2008/49/EZ (»Uredba IMI«) (Tekst značajan za EGP) (SL L 316,14. 11. 2012.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 1024/2012)
- Uredbe (EU) 2019/880 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o unosu i uvozu kulturnih dobara (SL L 151, 7. 6. 2019.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2019/880).

(2) Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva 2014/60/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o povratu kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (preinaka) (SL L 159, 28. 5. 2014.).

Ciljevi Zakona

Članak 3.

Ciljevi ovoga Zakona jesu:

- uređivanje načina proglašenja statusa kulturnog dobra
- utvrđivanje kriterija vrednovanja i propisivanje mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara te unaprjeđenja stanja kulturnih dobara
- pravodobno poduzimanje aktivnosti za postupanje u izvanrednim okolnostima
- propisivanje postupaka za izdavanje posebnih uvjeta zaštite, odobrenja za zahvate na kulturnom dobru i potvrde glavnog projekta

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

- propisivanje standarda i smjernica zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- utvrđivanje prava i obveza vlasnika kulturnog dobra, nositelja prava na kulturnom dobru i drugih imatelja
- financiranje zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- propisivanje načina suradnje s drugim tijelima u provođenju zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- osiguravanje učinkovitog obavljanja poslova zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- sprječavanje svake neodobrene radnje i drugog protupravnog postupanja kojima bi se izravno ili neizravno moglo promijeniti svojstvo, oblik, značenje i izgled kulturnog dobra te time ugroziti njegova vrijednost
- sprječavanje protupravnog prometa kulturnim dobrima te nadzor nad izvozom, iznošenjem, uvozom i unošenjem kulturnih dobara.

Način korištenja i skrb o kulturnim dobrima

Članak 4.

(1) Svatko ima pravo koristiti kulturna dobra kao izvor informacija i znanja, uživati u njihovim vrijednostima i pridonositi njihovu očuvanju.

(2) Svatko je dužan skrbiti o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara u skladu s odredbama ovoga Zakona te prijaviti ministarstvu nadležnom za kulturu dobro za koje se može predmnijevati da ima svojstvo kulturnog dobra.

Značenje pojmova

Članak 5.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. arheološki park je istraženo, zaštićeno i prezentirano arheološko nalazište ili njegov dio koji uključuje informativno-didaktičke sastavnice prezentacije i interpretacije radi podizanja svijesti o važnosti arheološke baštine
2. arheološko nalazište i/ili zona od interesa za zaštitu sadržava dokaze o prošlim ljudskim aktivnostima ili razdobljima u povijesti, a posjeduje cjelovitost i izvornost fizičkih ostataka
3. čuvanje kulturnog dobra sustavno je praćenje stanja kulturnog dobra i osiguravanje njegove zaštite od svakog ugrožavanja tog dobra ili njegovih svojstava, kao i svake druge štetne uporabe
4. država članica Europske unije koja je zatražila povrat kulturnog predmeta je država članica s čijeg je državnog područja kulturni predmet nezakonito iznesen
5. država članica Europske unije od koje se traži povrat kulturnog predmeta je država članica na čijem se državnom području nalazi kulturni predmet nezakonito iznesen s državnog područja druge države članice Europske unije
6. evidentirano arheološko nalazište/nalaz je oznaka/pojam/naziv u prostornim planovima svih razina/studijama utjecaja na okoliš za područje/mjesto/položaj koji ima arheološki potencijal, ali nedovoljno poznat prije provedenih arheoloških istraživanja
7. građevina arheološkog značenja je građevina ili dio građevine koja čini jednu funkcionalnu cjelinu i nalazi se ispod površine zemlje

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

8. HTRS96/TM je Hrvatski terestrički referentni sustav
9. imatelj kulturnog dobra je svaka osoba koja na bilo koji način i po bilo kojoj osnovi koristi kulturno dobro
10. investitor može biti vlasnik ili suvlasnik, nositelj prava na kulturnom dobru, imatelj kulturnog dobra ili druga osoba sukladno zakonu kojim se uređuje gradnja
11. javna plastika odnosi se na kiparska ostvarenja u javnom prostoru
12. javne zbirke su zbirke koje su u skladu sa zakonodavstvom države članice Europske unije definirane kao javne i koje su u vlasništvu te države članice, lokalne i područne jedinice u toj državi članici ili institucije koja se nalazi na državnom području te države članice, pod uvjetom da je takva institucija u vlasništvu države članice ili lokalne ili područne jedinice ili je u znatnoj mjeri od njih financirana
13. kontaktna zona je područje koje okružuje ili dotiče nepokretno kulturno dobro, nema svojstvo kulturnog dobra, a u kojem području određene promjene mogu bitno utjecati na prostorni, fizički i/ili vizualni integritet kulturnog dobra za koje se određuju mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnog dobra
14. konzervatorska podloga je stručna dokumentacija koja sadržava grafički i tekstualni dio, a obuhvaća identifikaciju, analizu stanja, valorizaciju i mjere očuvanja kulturno-povijesnih vrijednosti na području obuhvata, a objavljuje se na mrežnim stranicama ministarstva nadležnog za kulturu. Konzervatorska podloga je stručna osnova za prostorno planiranje, za izradu planova upravljanja, poslovnih planova, strateških studija, razvojnih planova i ostalih dokumenata
15. konzervatorska rekonstrukcija je djelomična ili potpuna obnova kulturnog dobra slijedeći njegov izvorni oblik uz mogućnost primjene odgovarajućih suvremenih materijala i tehnologija, a koja ne predstavlja građevinsku rekonstrukciju u smislu propisa kojim se uređuje gradnja
16. konzervatorske smjernice su postupanja ministarstva nadležnog za kulturu u provedbi mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra koje sadržavaju opći i posebni dio, a uređuju se naputkom koji donosi ministar nadležan za kulturu
17. konzervatorski elaborat je stručni dokument koji se izrađuje u svrhu izdavanja posebnih uvjeta i mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra u slučaju složenijih zahvata, koji mogu utjecati na stanje odnosno svojstva kulturnog dobra, kao i za postojeću građevinu ili planiranu izgradnju unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline na lokaciji koja je od interesa za trajno očuvanje svojstva kulturno-povijesne cjeline
18. konzervatorske standarde donosi pravilnikom ministar nadležan za kulturu u svrhu utvrđivanja i provođenja mjera zaštite i očuvanja za pojedinu vrstu kulturnih dobara propisanu ovim Zakonom na temelju rezultata istraživanja, znanosti, tehnologije i iskustva
19. kulturna dobra su materijalna i nematerijalna dobra; pokretne i nepokretne stvari od kulturno-povijesnog, umjetničkog, arhitektonskog, paleontološkog, arheološkog, etnografskog, antropološkog i znanstvenog značenja; nematerijalni oblici i pojave čovjekova duhovnog stvaralaštva u prošlosti koja su od interesa za Republiku Hrvatsku te se na temelju Odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra upisuju u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

20. kulturni krajolik je područje od posebnog interesa za zaštitu čija su obilježja rezultat djelovanja i međudjelovanja prirodnih i/ili ljudskih čimbenika, a posjeduje cjelovitost i izvornost, povijesnu, estetsku, društvenu, znanstvenu ili duhovnu vrijednost, kao i druge vrijednosti utvrđene za ovu vrstu
21. kulturni predmet je predmet koji je kategorizirala ili definirala država članica Europske unije, prije ili nakon njegova nezakonitog iznošenja s državnog područja te države članice, kao dio »nacionalnog blaga koje ima umjetničku, povijesnu ili arheološku vrijednost« prema nacionalnom zakonodavstvu ili u okviru administrativnih postupaka, a u smislu članka 36. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
22. kulturno-povijesna cjelina je nepokretno kulturno dobro koje obuhvaća područje od posebnog interesa za zaštitu čija je povezanost i vrijednost prepoznata s arheološkog, etnografskog, arhitektonskog, povijesnog, estetskog ili sociokulturnoga gledišta i koje je potrebno očuvati ili unaprijediti
23. memorijalno kulturno dobro obuhvaća integralno i cjelovito sačuvano povijesno-memorijalno područje, mjesta povijesnih događanja, spomen-park, mjesta masovnih stradanja, groblja, grobnice i grobove, legendarna područja i mjesta, kojim se trajno čuva sjećanje zajednice
24. Ministarstvo je ministarstvo nadležno za kulturu
25. mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra su ukupnost svih postupaka i aktivnosti u skladu s ovim Zakonom radi potpune zaštite i očuvanja kulturnog dobra ili njegova dijela
26. nesamostalni posjednik kulturnog predmeta je osoba koja za treću osobu izvršava faktičnu vlast na kulturnom predmetu
27. nezakonito iznesen kulturni predmet s državnog područja države članice Europske unije je kulturni predmet iznesen s državnog područja države članice kršenjem njezinih propisa o zaštiti nacionalnog blaga ili kršenjem Uredbe (EZ) 116/2009 ili koji nije vraćen nakon isteka roka zakonitog privremenog iznošenja ili bilo koje kršenje nekog drugog uvjeta kojim se uređuje takvo privremeno iznošenje
28. nositelj prava na kulturnom dobru je osim vlasnika i nositelj drugih stvarnih i obveznih prava na kulturnom dobru
29. obuhvat nepokretnog kulturnog dobra je predmet zaštite koji je određen katastarskim česticama ili njihovim dijelovima, georeferenciranim točkama/koordinatama ili na drugi način sukladno ovom Zakonu
30. očuvanje kulturnog dobra je provedba mjera zaštite i očuvanja radi produženja trajanja svojstava kulturnog dobra te sustavno praćenje stanja kulturnoga dobra i osiguravanje njegove zaštite od svakog ugrožavanja toga dobra ili njegovih svojstava, kao i svake druge štetne uporabe
31. održavanje kulturnog dobra je redovito poduzimanje mjera i radova nužnih za očuvanje svojstava, cjelovitosti i namjene kulturnog dobra
32. plan upravljanja kulturnim dobrom je plan koji se donosi u svrhu osiguranja stručnog upravljanja vrijednostima kulturnog dobra, a sadržava analizu stanja, namjenu i način uporabe kulturnog dobra, ciljeve upravljanja, aktivnosti za provođenje ciljeva i pokazatelje provedbe plana. U izradi plana upravljanja kulturnim dobrom sudjeluju mjerodavni stručnjaci ovisno o vrsti kulturnog dobra te dionici zainteresirani za njegovu zaštitu, očuvanje i održivo korištenje

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

33. područje zajedničkih obilježja je homogena prostorna jedinica u kojoj se dosljedno pojavljuje isti ili sličan uzorak kao urbani, ruralni, industrijski, prirodni uzorak i drugo
34. pojedinačno zaštićeno nepokretno kulturno dobro je nepokretno kulturno dobro u smislu članka 9. ovoga Zakona za koje je donesena odluka o proglašenju statusa kulturnog dobra
35. pojedinačno zaštićeno pokretno kulturno dobro je pokretno kulturno dobro u smislu članka 10. ovoga Zakona za koje je donesena odluka o proglašenju statusa kulturnog dobra
36. posebni uvjeti zaštite kulturnog dobra su stručni neupravni akt kojim se utvrđuje način provođenja mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra u postupcima izdavanja potvrda i odobrenja
37. povijesni urbani krajolik je rezultat povijesnih slojeva te kulturnih i prirodnih vrijednosti kulturno-povijesne cjeline, naselja gradskih obilježja i pripadajućega okruženja
38. povrat kulturnog predmeta je fizički povrat kulturnog predmeta na državno područje države članice Europske unije koja je zatražila povrat
39. privremeno zaštićena kulturna dobra su dobra koja su ugrožena, a za koja se predmnijeva da imaju svojstva kulturnog dobra te su privremeno zaštićena odlukom Ministarstva i kao takva upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske
40. samostalni posjednik kulturnog predmeta je osoba koja za vlastiti račun izvršava faktičnu vlast na kulturnom predmetu
41. svojstvo kulturnog dobra predstavlja skup obilježja koja se vrednuju u postupku proglašenja statusa kulturnog dobra
42. zaštita kulturnog dobra je provedba mjera zaštite pravne i stručne naravi propisanih odredbama ovoga Zakona, a sukladno pravilima konzervatorske struke.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Odnos ovoga Zakona prema drugim propisima

Članak 6.

Na zaštitu i očuvanje kulturnih dobara u pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se zakoni i drugi propisi koji uređuju zaštitu muzejske, arhivske i knjižnične građe, prostorno uređenje i gradnju, komunalno gospodarstvo, zaštitu prirode te vlasništvo i upravljanje zgradama.

Ovlaštenja ministra

Članak 7.

(1) Ministar nadležan za kulturu donosi ovim Zakonom propisane pravilnike, konzervatorske standarde za pojedinu vrstu kulturnih dobara, a naputkom uređuje konzervatorske smjernice i druge akte za provedbu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za kulturu uređuje način rada savjetodavnih radnih tijela, povjerenstava, radnih grupa i sl. koja osniva u svrhu provedbe odredbi ovoga Zakona te određuje naknadu za rad članovima tih tijela koji nisu državni službenici.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(3) Način rada u Ministarstvu, javnim muzejima, državnim arhivima, javnim knjižnicama u vezi s provedbom ovoga Zakona, uključujući sustav provedbe postupaka i izrade akata elektroničkim putem koji se donose na temelju ovoga Zakona, ministar nadležan za kulturu propisuje naputkom.

II. VRSTE KULTURNIH DOBARA

Razvrstavanje kulturnih dobara

Članak 8.

(1) Kulturno dobro može biti materijalno i nematerijalno.

(2) Materijalna kulturna dobra mogu biti nepokretna i pokretna.

Nepokretno kulturno dobro

Članak 9.

Nepokretno kulturno dobro može biti:

– naselje ili njegov dio

– građevina ili njezini dijelovi ili građevina s okolišem

– elementi povijesne opreme naselja

– povijesno zelenilo, vrt, perivoj, park i drvored

– javna plastika i drugi slični objekti

– tehnički objekt s uređajima

– memorijalno područje, mjesto i obilježje u vezi s povijesnim događajima i osobama

– arheološko nalazište i zona, uključujući podvodna nalazišta i zone

– područje i mjesto s etnološkim i toponimskim sadržajima

– krajolik čija su obilježja rezultat djelovanja i međudjelovanja prirodnih i/ili ljudskih čimbenika.

Pokretno kulturno dobro

Članak 10.

(1) Pokretna kulturna dobra mogu biti svi predmeti i zapisi od kulturnog, povijesnog, umjetničkog, paleontološkog, arheološkog, antropološkog, etnološkog, znanstvenog, tehničkog i društvenog značaja:

– pojedinačni predmeti i zbirke u muzejima, knjižnicama, arhivima i drugim ustanovama

– pojedinačni predmeti, zbirke, sakralni inventari i oprema u vlasništvu vjerskih zajednica

– pokretni arheološki nalazi

– predmeti i zbirke drugih pravnih i fizičkih osoba.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(2) Pokretna kulturna dobra su i kulturna dobra navedena u Uredbi (EZ) 116/2009.

Nematerijalno kulturno dobro

Članak 11.

(1) Nematerijalna kulturna dobra obuhvaćaju znanja, izvedbe, izričaje, vještine, umijeća te s njima povezane predmete i kulturne prostore, a prepoznaju se u sljedećim područjima:

– usmena predaja

– izričaji i govori

– izvedbene umjetnosti

– običaji, obredi i svečanosti

– tradicijska znanja i vještine

– tradicijski obrti.

(2) Za nematerijalno kulturno dobro u svrhu prenošenja iz naraštaja u naraštaj određuje se nositelj koji može biti zajednica, skupina i pojedinci koji prepoznaju nematerijalnu kulturnu baštinu iz stavka 1. ovoga članka kao dio vlastitoga kulturnog identiteta, stvaraju je, prenose i održavaju te imaju primarnu ulogu u njezinu očuvanju.

III. UTVRĐIVANJE STATUSA KULTURNOG DOBRA

Općenito

Članak 12.

Zaštita nad određenim dobrom uspostavlja se utvrđivanjem statusa kulturnog dobra u skladu s ovim Zakonom i pravilnikom kojim se uređuje Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Status kulturnog dobra propisan ovim Zakonom

Članak 13.

Status kulturnog dobra na temelju ovoga Zakona imaju:

– knjige i ostala tiskana građa, novine, časopisi, plakati i dr. nastali do 1850. godine te sva rukopisna građa javnih knjižnica i knjižnica u sastavu pravnih osoba kojima su osnivači Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe u njihovu pretežitom vlasništvu

– Croatica, nacionalna zbirka knjižnične građe

– arheološka građa starija od 100 godina

– građevine i drugi materijalni ostaci iz razdoblja hrvatskih narodnih vladara od 9. do 12. stoljeća.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Kriteriji za utvrđivanje statusa kulturnog dobra

Članak 14.

(1) Kriteriji za utvrđivanje statusa kulturnog dobra jesu:

- izvornost i cjelovitost
- povijesna, estetska, društvena, znanstvena i/ili duhovna vrijednost, kao i druge utvrđene vrijednosti izražene nizom obilježja ovisno o vrsti kulturnog dobra, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Kulturnim dobrom proglašava se nepokretna, pokretna i nematerijalna baština koja predstavlja i pridonosi cjelovitosti prostornog, kulturnog i zajedničkog nacionalnog identiteta svih povijesnih regija Republike Hrvatske te zadovoljava kriterije iz stavka 1. ovoga članka, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(3) Ovisno o vrsti kulturne baštine iz stavka 2. ovoga članka i njezinu kulturnom kontekstu, može se smatrati da dobro ispunjava uvjete izvornosti i cjelovitosti ako su njegove kulturne vrijednosti istinito i vjerodostojno izražene kroz niz obilježja, i to: oblikovanje, materijal, uporabu i funkciju, tradiciju, tehnike i umijeća, mjesto i okruženje, jezik i druge oblike nematerijalne baštine, duhovnost i osjećanje.

(4) Nematerijalno kulturno dobro mora biti prepoznato od zajednice kao dio njezine kulturne baštine te pripadati u jedno ili više područja nematerijalne baštine navedenih u članku 11. ovoga Zakona.

(5) Kulturno dobro može biti proglašeno na temelju vrednovanja prema kriterijima iz ovoga članka.

Utvrđivanje statusa kulturnog dobra

Članak 15.

(1) Pokretna, nepokretna i nematerijalna dobra za koja se u postupku provjere i stručnog vrednovanja utvrdi da ispunjavaju kriterije iz članka 14. ovoga Zakona određene s obzirom na njihovu vrstu, smatraju se kulturnim dobrima od interesa za Republiku Hrvatsku te kao takva uživaju zaštitu prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Na temelju odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra koju donosi Ministarstvo po službenoj dužnosti, kulturna dobra iz stavka 1. ovoga članka upisuju se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

(3) Odluka o proglašenju statusa kulturnog dobra može se donijeti na temelju postupka provjere i stručnog vrednovanja da su ispunjeni kriteriji propisani člankom 14. ovoga Zakona, bez prethodnog izjašnjenja stranke.

(4) Ministarstvo dostavlja stranci obavijest o pokretanju postupka provjere i stručnog vrednovanja iz stavka 3. ovoga članka osobnom dostavom u slučaju pokretanja postupka utvrđivanja statusa kulturnog dobra za pojedinu nekretninu, a objavom na mrežnim stranicama Ministarstva za utvrđivanje statusa kulturnog dobra za kulturno-povijesne cjeline.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(5) Dostava odluke iz stavka 2. ovoga članka obavlja se objavom na mrežnim stranicama Ministarstva.

(6) Dostava odluke i obavijesti iz stavaka 2. i 4. ovoga članka smatra se obavljenom istekom osmoga dana od dana objave na mrežnim stranicama Ministarstva.

(7) Protiv odluke iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Privremeni status kulturnog dobra

Članak 16.

(1) Za dobro za koje se predmnijeva da ima obilježja propisana za određenu vrstu kulturnog dobra iz članka 14. ovoga Zakona može se preventivno, radi sprječavanja propadanja i/ili ugrožavanja njegove vrijednosti, odlukom o privremenoj zaštiti utvrditi status kulturnog dobra.

(2) Odluku o privremenoj zaštiti iz stavka 1. ovoga članka donosi Ministarstvo prema mjestu gdje se dobro nalazi, a može je donijeti bez prethodnog izjašnjavanja stranke.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, odluku o privremenoj zaštiti arhivskoga gradiva donosi Hrvatski državni arhiv, a odluku o privremenoj zaštiti knjižnične građe donosi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu.

(4) Odlukom o privremenoj zaštiti iz stavaka 2. i 3. ovoga članka utvrđuje se predmet privremene zaštite, mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra i rok na koji se ona određuje.

(5) Rok na koji se određuje privremena zaštita računa se do donošenja odluke iz članka 15. ovoga Zakona, ali ne može biti dulji od dvije godine u neprekinutom trajanju, osim za arheološka i podvodna arheološka nalazišta u slučaju kojih rok privremene zaštite ne može biti dulji od šest godina u neprekinutom trajanju od dana donošenja odluke o privremenoj zaštiti.

(6) Trajanje privremene zaštite ne može se produljiti i ponovno utvrditi privremena zaštita nakon isteka rokova propisanih stavkom 4. ovoga članka osim kada je privremeno zaštićeno kulturno dobro ugroženo i nastupile su izvanredne okolnosti sve do prestanka takvih okolnosti.

(7) Odluka o privremenoj zaštiti ukida se odlukom o trajnoj zaštiti kulturnog dobra, a prestaje važiti i u slučaju proteka rokova propisanih stavcima 5. i 6. ovoga članka.

(8) Odlukom kojom se uspostavlja privremena zaštita nad nekretninama utvrđuje se obuhvat kulturnog dobra na koji se odnosi privremena zaštita, a dostavlja se tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu radi upisa statusa kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu.

(9) Dostava odluke iz stavka 1. ovoga članka obavlja se objavom na mrežnim stranicama donositelja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(10) Dostava odluke iz stavka 1. ovoga članka smatra se obavljenom istekom osmoga dana od dana objave na mrežnim stranicama donositelja.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(11) Protiv odluke iz stavaka 2. i 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Određivanje kontaktne zone

Članak 17.

(1) Za nepokretno kulturno dobro može se odlukom iz članka 15. stavka 2. i članka 16. stavka 2. ovoga Zakona odrediti kontaktna zona koja obuhvaća područje koje okružuje ili dotiče nepokretno kulturno dobro, a u kojem određene promjene mogu bitno utjecati na prostornu, fizičku i/ili vizualnu cjelovitost kulturnog dobra, a što se propisuje pravilnikom kojim se uređuje Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske iz članka 20. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Za kontaktnu zonu iz stavka 1. ovoga članka određuju se mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti nepokretnog kulturnog dobra koje se unose u odluku o proglašenju kulturnog dobra zajedno s obuhvatom kontaktne zone na koje se primjenjuju.

(3) Kontaktna zona određuje se obvezno za nepokretno kulturno dobro upisano u Listu svjetske baštine ili u Listu ugrožene svjetske baštine, a može se odrediti za kulturno-povijesnu cjelinu, kulturni krajolik i za pojedinačno zaštićeno nepokretno kulturno dobro izvan kulturno-povijesne cjeline.

(4) Mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnog dobra iz stavka 2. ovoga članka koje su unesene u prostorne planove provode se u okviru provedbe tih planova sukladno ovom Zakonu i propisima kojima se uređuje gradnja i prostorno uređenje.

(5) Kontaktna zona unosi se u informacijski sustav kulturne baštine koji vodi Ministarstvo, a koji je povezan u informacijski sustav sukladno propisu kojim se uređuje prostorno uređenje.

Proglašenje statusa kulturnog dobra za arhivsko gradivo, knjižničnu i muzejsku građu

Članak 18.

(1) Iznimno od odredbe članka 15. stavka 2. ovoga Zakona, postupak utvrđivanja statusa kulturnog dobra za arhivsko gradivo provodi i odluku o proglašenju statusa kulturnog dobra donosi Hrvatski državni arhiv po službenoj dužnosti ili na zahtjev Ministarstva ili područnog državnog arhiva na način propisan ovim Zakonom.

(2) Na temelju odluke iz stavka 1. ovoga članka kulturno dobro upisuje se u Evidenciju arhivskoga gradiva za koje je utvrđen status kulturnog dobra, koja Evidencija je sastavni dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske.

(3) Iznimno od odredbe članka 15. stavka 2. ovoga Zakona, postupak utvrđivanja statusa kulturnoga dobra za knjižničnu građu, knjige, ostalu tiskanu građu i rukopisnu građu, osim one za koju je status kulturnog dobra utvrđen ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuje knjižnična djelatnost, provodi i odluku o proglašenju statusa kulturnog dobra donosi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu po službenoj dužnosti ili na zahtjev Ministarstva, knjižnice, vjerske zajednice odnosno druge pravne osobe u čijem je sastavu knjižnica ili fizičke osobe, na način propisan ovim Zakonom.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(4) Na temelju odluke iz stavka 3. ovoga članka knjižnična građa upisuje se u Evidenciju knjižnične građe za koju je utvrđen status kulturnog dobra, a koja je sastavni dio Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske.

(5) Iznimno od odredbe članka 15. stavka 2. ovoga Zakona, status kulturnog dobra stječu muzejski predmeti i muzejske zbirke upisom u inventarnu knjigu javnih muzeja sukladno ovom Zakonu i zakonu kojim se uređuje muzejska djelatnost.

(6) Dostava odluke iz stavaka 1. i 3. ovoga članka obavlja se objavom na mrežnim stranicama donositelja iz stavaka 1. i 3. ovoga članka.

(7) Dostava odluke iz stavaka 1. i 3. ovoga članka smatra se obavljenom istekom osmoga dana od dana objave na mrežnim stranicama donositelja.

(8) Protiv odluke iz stavaka 1. i 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Sadržaj odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra

Članak 19.

(1) Odluka o proglašenju statusa kulturnog dobra sadržava naziv, opis, obuhvat, vrednovanje, stanje, značenje i mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra sukladno pravilniku kojim se uređuje Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

(2) Odlukom iz stavka 1. ovoga članka određuju se mjere zaštite i očuvanja kulturnoga dobra i obveza upisa kulturnog dobra u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Listu zaštićenih kulturnih dobara.

(3) Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara upisuju se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske te se za određeno kulturno dobro mogu mijenjati i dopunjavati u skladu s konzervatorskom podlogom, elaboratom ili utvrđenim stanjem kulturnog dobra izmjenom odluke Ministarstva iz stavka 1. ovoga članka, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(4) Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara iz stavka 3. ovoga članka upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske kao javnu knjigu obvezuju sve vlasnike, nositelje prava na kulturnim dobrima i druge imatelje kulturnog dobra te njihove slijednike.

(5) Odlukom iz stavka 1. ovoga članka za nepokretno kulturno dobro utvrđuje se obuhvat kulturnog dobra, a dostavlja se tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu radi zabilježbe kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu na katastarskim česticama utvrđenim ovom odlukom te lučkoj kapetaniji kada se odluka o proglašenju kulturnog dobra odnosi na podvodno arheološko nalazište.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, obuhvat kulturnog krajolika može se odrediti prema elementima krajolika, vodotokom, cestom, prugom i drugim, georeferenciranim točkama u HTRS96/ TM koordinatnom sustavu radi izrade prostornog plana, obuhvat podvodnih arheoloških nalazišta georeferenciranim točkama/koordinatama, a obuhvat podmorskih arheoloških nalazišta

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

georeferenciranim točkama u HTRS96/TM koordinatnom sustavu, o čemu se odluka dostavlja katastru.

(7) Bez odobrenja Ministarstva ne može se mijenjati obuhvat kulturnog dobra aktima drugih tijela bilo parcelacijom bilo na drugi način prema posebnim propisima, a svaka takva provedena promjena bez odobrenja je ništetna.

Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske

Članak 20.

(1) Kulturna dobra upisuju se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Registar).

(2) Registar je javna knjiga koju vodi Ministarstvo u elektroničkom obliku.

(3) Sastavni dio Registra su:

- Inventarne knjige koje vode javni muzeji
- Katalozi koje vode javne knjižnice i knjižnice u sastavu pravnih osoba kojima su osnivači Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe u njihovu pretežitom vlasništvu koji sadržavaju zapise o knjižnoj građi za koju je propisan i utvrđen status kulturnog dobra
- Evidencija Hrvatskog državnog arhiva o arhivskom gradivu za koje je utvrđen status kulturnog dobra
- Evidencija Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu o knjižničnoj građi za koju je utvrđen status kulturnog dobra.

(4) Ministar nadležan za kulturu pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra.

Gubitak svojstva i prestanak statusa kulturnog dobra

Članak 21.

(1) Ako kulturno dobro izgubi svojstvo radi kojih je zaštićeno, Ministarstvo će donijeti odluku o ukidanju odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra, na temelju kojega će se kulturno dobro brisati iz Registra.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo donosi uz prethodno mišljenje Hrvatskoga vijeća za kulturna dobra.

(3) Odluka iz stavka 1. ovoga članka kojom se ukida status nepokretnog kulturnog dobra dostavlja se tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu radi brisanja zabilježbe u katastru i zemljišnim knjigama.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(4) Odluka iz stavka 1. ovoga članka kojom se ukida status kulturnog dobra za podvodno arheološko nalazište dostavlja se i nadležnoj lučkoj kapetaniji.

(5) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, odluku o ukidanju odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra za arhivsko gradivo donosi Hrvatski državni arhiv, a odluku o ukidanju odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra za knjižničnu građu, knjige, ostalu tiskanu građu i rukopisnu građu donosi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu sukladno ovom Zakonu i zakonu kojim se uređuje arhivsko gradivo i arhivi te zakonu kojim se uređuju knjižnice i knjižnična djelatnost.

(6) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, za muzejsku građu prestaje status kulturnog dobra brisanjem iz inventarne knjige muzejskih predmeta javnog muzeja sukladno ovom Zakonu i zakonu kojim se uređuju muzeji.

(7) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka o prestanku statusa kulturnog dobra ne primjenjuju se na nematerijalno kulturno dobro.

(8) Protiv odluke iz stavaka 1. i 5. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Zaštita dobara od lokalnog značenja

Članak 22.

(1) Zaštitu dobara od lokalnog kulturno-povijesnog i/ili društvenog značenja, koja nisu upisana u Registar, može proglasiti predstavničko tijelo županije, Grada Zagreba, grada ili općine, ako se nalaze na njihovu području.

(2) Ako se za dobro iz stavka 1. ovoga članka naknadno utvrdi status kulturnog dobra, primjenjuju se mjere zaštite i očuvanja određene za to kulturno dobro.

(3) Za dobra od lokalnog značenja predstavničko tijelo iz stavka 1. ovoga članka određuje mjere zaštite i očuvanja koje može provoditi i kroz prostorne planove, a za pokretna dobra od lokalnog značenja te mjere može utvrditi i provoditi u stručnoj suradnji s ustanovama za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara.

(4) Odluka o proglašenju dobra od lokalnog značenja dostavlja se Ministarstvu radi upisa u Evidenciju dobara od lokalnog značenja koja je sastavni dio Registra.

IV. MJERE ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNIH DOBARA

Zaštita cjelovitosti i izvornosti kulturnog dobra

Članak 23.

(1) Kulturna dobra ne smiju se uništiti, oštetiti ili koristiti na način kojim se narušava svojstvo kulturnog dobra.

(2) Zabranjeno je obavljanje radnji koje bi mogle narušiti cjelovitost i izvornost i/ili prouzročiti štetne promjene na kulturnom dobru postupanjem koje je u suprotnosti s ovim Zakonom.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(3) Zahvate i radove na kulturnom dobru dopušteno je obavljati na temelju odobrenja za zahvate na kulturnom dobru koje je izdalo Ministarstvo sukladno ovom Zakonu ili na temelju izdane lokacijske i/ili građevinske dozvole ili potvrde glavnog projekta izdane sukladno ovom Zakonu i propisima kojima se uređuje gradnja i prostorno uređenje.

Sadržaj mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara

Članak 24.

(1) Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara sadržavaju odredbe kojima se određuje način zaštite i očuvanja svojstva kulturnog dobra ili pojedinih njegovih sastavnica radi prijenosa kulturnih vrijednosti budućim naraštajima.

(2) Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara temelje se na utvrđenim obilježjima, vrijednostima, stanju i značaju kulturnog dobra, a utvrđuje ih Ministarstvo na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa.

(3) Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara sastavni su dio odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra koja se objavljuje na mrežnim stranicama Ministarstva i upisuje u Registar.

(4) Mjere zaštite i očuvanja za kulturna dobra iz članka 13. ovoga Zakona sadržane su u općim aktima javnih ustanova koje skrbe o navedenim kulturnim dobrima te podzakonskim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(5) Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara sastavni su dio i konzervatorskih podloga, planova upravljanja, prostornih planova, studija utjecaja na okoliš i drugih dokumenata vezanih uz razvoj, zaštitu i očuvanje okoliša, a koji se objavljuju na mrežnim stranicama Ministarstva i drugih nadležnih tijela.

(6) Ministarstvo stalno prati stanje kulturnih dobara i utvrđuje njihovo stanje najmanje jedanput u pet godina, a podaci o stanju kulturnog dobra unose se u informacijski sustav kulturne baštine Ministarstva koji je povezan u informacijski sustav sukladno propisu kojim se uređuje prostorno uređenje.

Opće mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara

Članak 25.

(1) Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara koje se primjenjuju ovisno o vrsti kulturnih dobara uključuju:

– očuvanje cjelovitosti i izvornosti, značaja i vrijednosti kulturnog dobra ili njegovog dijela

– održavanje i poboljšanje stanja kulturnog dobra

– istraživanje i dokumentiranje

– zaštitu digitalnih zapisa

– digitalizaciju i pohranu u Nacionalnom digitalnom repozitoriju

– oživljavanje i obnova izvornih sadržaja

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

- način prihvatljivog korištenja kojim se ne narušava svojstvo kulturnog dobra
- prihvatljive promjene i osiguranje održivosti
- osiguravanje uvjeta sigurnosno-tehničke zaštite
- osiguranje primjerenih okolišnih uvjeta
- preventivnu i drugu vrstu zaštite
- promicanje i povećanje vrijednosti te osiguranje pristupačnosti
- aktivnosti u svrhu sprječavanja opasnosti od nestajanja, uništenja ili pretjerane komercijalizacije
- prenošenje znanja i informacija te podizanje svijesti o vrijednosti kulturne baštine posebice putem formalnog i neformalnog obrazovanja
- uključivanje nositelja nematerijalnih kulturnih dobara i zajednice, osiguravanje njihovog pristanka u svim fazama provedbe mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara, te njihovo uključivanje u razvojne programe, planove i strategije
- pohranu, izlaganje i korištenje u nadziranim uvjetima i ograničenje korištenja izvornika
- praćenje i nadzor provedbe mjera zaštite i očuvanja te stanja kulturnog dobra.

(2) Mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara određuju se obveze i prava vlasnika kulturnog dobra, nositelja prava na kulturnom dobru i drugih imatelja kulturnog dobra sukladno odredbama ovoga Zakona, konzervatorski pristup pojedinom kulturnom dobru i metode njegovog očuvanja i zaštite.

(3) Ministar nadležan za kulturu pravilnikom razrađuje mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

Digitalizacija kulturnih dobara

Članak 26.

(1) Digitalizacija kulturnih dobara je opća mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara, a obuhvaća postupak prenošenja analognih podataka u digitalni oblik radi njihove zaštite i očuvanja, dostupnosti ili druge opravdane svrhe.

(2) Digitalizirana kulturna dobra i dokumentaciju u digitalnom obliku koja ima status kulturnog dobra koje je zaštićeno na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa, javni arhivi, muzeji i knjižnice mogu dati na korištenje sukladno posebnim propisima i općim aktima, uvažavajući propise kojima se uređuju autorsko pravo i druga srodna prava.

(3) Digitalizirana kulturna dobra i dokumentacija u digitalnom obliku koja ima status kulturnog dobra u vlasništvu privatno-pravnih osoba unose se u nacionalni digitalni repozitorij.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(4) Digitalizirana kulturna dobra i dokumentacija u digitalnom obliku koja ima status kulturnog dobra iz stavka 3. ovoga članka ne mogu se dati na trajno upravljanje i korištenje trećim osobama bez prethodne suglasnosti Ministarstva.

Konzervatorska podloga

Članak 27.

(1) Radi zaštite i očuvanja za kulturno-povijesne cjeline, kulturni krajolik i ostale prostorne cjeline izrađuje se konzervatorska podloga koja uključuje i područje kontaktne zone.

(2) Konzervatorsku podlogu iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Ministarstvo.

(3) Podlogom iz stavka 2. ovoga članka predlaže se obuhvat zaštite nepokretnog kulturnog dobra iz stavka 1. ovoga članka i kontaktne zone na temelju prepoznavanja i vrednovanja područja zajedničkih obilježja, a podloga se unosi u Informacijski sustav kulturne baštine (ISKB), modul e-Konzervatorska podloga podržan Geografskim informacijskim sustavom (GIS).

(4) Dokumenti prostornog uređenja, ovisno o vrsti i području obuhvata, obvezno sadržavaju podatke iz konzervatorske podloge s mjerama zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara koja se nalaze na području obuhvata plana.

(5) Prilikom izrade prostornog plana Ministarstvo je dužno na dostavljenu odluku o izradi prostornog plana nositelju izrade dostaviti konzervatorsku podlogu ili utvrditi mjere zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara koja se nalaze na području obuhvata prostornog plana, uključujući i obuhvat kontaktne zone kulturnog dobra te mjere radi osiguranja zaštite i očuvanja vrijednosti kulturnog dobra.

(6) Ako određeni dio prostornog plana nije usklađen s konzervatorskom podlogom ili dostavljenim mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara iz stavka 5. ovoga članka, Ministarstvo će nositelju izrade u javnoj raspravi o prostornom planu dostaviti mišljenje o primjeni posebnog propisa i/ili dokumenta koji je od utjecaja na prostorni plan.

Upravljanje kulturnim dobrima

Članak 28.

(1) Republika Hrvatska, županije, Grad Zagreb, gradovi i općine mogu za upravljanje kulturnim dobrom i provođenje mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara osnivati ustanove i zaklade ili te poslove mogu povjeriti drugoj pravnoj osobi kojoj je osnivač Republika Hrvatska i/ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(2) Za kulturna dobra u vlasništvu Republike Hrvatske, županije, Grada Zagreba, grada ili općine i za kulturno dobro na pomorskom dobru može se dati koncesija sukladno propisu kojim se uređuju koncesije, sklopiti ugovor o zakupu ili drugi pravni posao, a uvjeti zaštite i očuvanja kulturnih dobara koje izdaje Ministarstvo unose se u obavijest o namjeri davanja koncesije, odluku o davanju koncesije, ugovor o davanju koncesije te ugovor o zakupu ili u sadržaj drugog pravnog posla.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(3) Na sva pitanja vezana uz pripremne radnje, postupak davanja koncesije iz stavka 2. ovoga članka, ugovor o koncesiji, izmjenu ugovora o koncesiji, prestanak i prijenos koncesije, pravnu zaštitu u postupcima davanja koncesije, politiku koncesija i nadzor nad izvršavanjem obveza u skladu s ugovorom o koncesiji, način izračuna vrijednosti koncesije i koncesijske naknade primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuju koncesije.

(4) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka koja upravlja nepokretnim kulturnim dobrom može za obavljanje gospodarskih djelatnosti ili za drugo korištenje kulturnog dobra kojim upravlja s korisnikom sklopiti ugovor o zakupu na temelju javnog natječaja uz suglasnost osnivača, a bez javnog natječaja do 30 dana, sukladno posebnom propisu kojim se uređuje davanje u zakup poslovnog prostora.

(5) Ugovori iz stavka 2. i 4. ovoga članka mogu se s korisnikom sklopiti za obavljanje djelatnosti kojom se ne ugrožava svojstvo kulturnog dobra uz redovitu provedbu mjera zaštite i očuvanja.

(6) Odluka o davanju na upravljanje kulturnog dobra iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadržava i odluku o raspodjeli sredstava ostvarenih od upravljanja kulturnim dobrom na način da se dio može koristiti za obavljanje djelatnosti pravne osobe kojoj je povjereno upravljanje, a ostatak sredstava za javnu namjenu.

Provedba upravljanja kulturnim dobrom

Članak 29.

(1) Vlasnici i nositelji prava upravljaju pojedinačno zaštićenim nepokretnim kulturnim dobrima i radi očuvanja njihove vrijednosti dužni su o njima skrbiti i odgovorni su za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska, a koje upravljaju pojedinačno zaštićenim nepokretnim kulturnim dobrima iz stavka 1. ovoga članka na temelju posebnih propisa ili ranije donesenih odluka Vlade Republike Hrvatske ili odluka ministarstva nadležnog za poslove kulture, smatraju se nositeljima prava upravljanja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako nema vlasnika i nositelja prava ili su oni nepoznati, za upravljanje kulturnim dobrima iz stavka 1. ovoga članka odgovorna je jedinica lokalne samouprave na čijem se području kulturno dobro nalazi, sukladno ovom Zakonu.

(4) Jedinice lokalne samouprave upravljaju kulturno-povijesnim cjelinama na svojem području putem prostornih planova lokalne razine, odluka o komunalnom redu i drugih odluka sukladno posebnim propisima.

(5) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može donijeti planove upravljanja kulturno-povijesnim cjelinama ili njezinim dijelovima te na temelju plana upravljanja povjeriti upravljanje cjelinom ili njezinim dijelom pravnim osobama koje obavljaju poslove zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

(6) Plan upravljanja donosi se u svrhu upravljanja kulturnim dobrom, a sadržava analizu stanja, namjenu i način uporabe kulturnog dobra, ciljeve upravljanja, aktivnosti za provođenje ciljeva i

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

pokazatelje provedbe plana, a u izradi kojeg sudjeluju mjerodavni stručnjaci ovisno o vrsti kulturnog dobra za koje se izrađuje plan uz sudjelovanje zainteresiranih dionika za njegovu zaštitu, očuvanje i održivo korištenje.

(7) U postupku donošenja plana upravljanja provodi se javna rasprava o prijedlogu plana upravljanja u trajanju koje ne može biti kraće od 30 dana, a plan se donosi uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za kulturu i objavljuje se na mrežnim stranicama donositelja plana.

(8) Upravljanjem kulturnim dobrom, u smislu stavka 6. ovoga članka, podrazumijeva se utvrđivanje i praćenje stvarnog stanja radi unaprjeđenja njegove zaštite, trajnog očuvanja kulturnog dobra te njegova održivog korištenja u skladu s planom upravljanja.

(9) Ministar nadležan za kulturu donosi za arheološke parkove, arheološka nalazišta i zone ili njihove dijelove te memorijalna područja odluku o njihovu povjeravanju na upravljanje jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave na njezin zahtjev ili pravnoj osobi čiji je ona osnivač odnosno upravljanje može povjeriti pravnoj osobi kojoj je osnivač Republika Hrvatska, uz obvezu izrade i donošenja plana upravljanja u roku od tri godine.

(10) Ministarstvo može pojedinačno zaštićeno nepokretno kulturno dobro u vlasništvu Republike Hrvatske odlukom povjeriti na upravljanje ustanovi ili drugoj pravnoj osobi kojoj je osnivač Republika Hrvatska, uz obvezu izrade i donošenja plana upravljanja, a po prethodno sklopljenom sporazumu s ministarstvom nadležnim za poslove državne imovine sukladno odredbama zakona kojim se uređuje upravljanje nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske.

(11) Plan upravljanja iz stavka 6. ovoga članka donosi pravna osoba kojoj je povjereno upravljanje kulturnim dobrom te skrbnik kulturnog dobra.

(12) Na temelju odluke iz stavka 9. i 10. ovoga članka sklapa se ugovor kojim se uređuju prava i obveze ugovornih strana te rok na koji se navedena kulturna dobra povjeravaju na upravljanje.

(13) Planovi upravljanja iz stavka 6. ovoga članka obvezno se izrađuju za kulturna dobra koja su upisana na Listu svjetske baštine i Listu ugrožene svjetske baštine, kulturna dobra u javnoj namjeni i koja su otvorena za javno korištenje, a mogu se izraditi i za druga kulturna dobra.

Konzervatorske smjernice u odlukama o komunalnom redu

Članak 30.

(1) Na odluke o komunalnom redu u zaštićenim kulturno-povijesnim cjelinama odgovarajuće se uz druge propise primjenjuju i odredbe ovoga Zakona.

(2) Odluka o komunalnom redu iz stavka 1. ovoga članka sadržava i konzervatorske smjernice zaštite kulturnog dobra koje utvrđuje Ministarstvo, a sadržava razrađene mjere zaštite uređenja naselja, koje obuhvaćaju uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba u dijelu koji je vidljiv površini javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge opreme te klimatizacijskih uređaja, dimovodnih, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(3) Na zahtjev izvršnog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Ministarstvo će izdati konzervatorske smjernice zaštite iz stavka 2. ovoga članka najkasnije u roku od 90 dana od podnošenja zahtjeva.

(4) Ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne postupe sukladno stavku 3. ovoga članka ili u odluku o komunalnom redu ne unesu izdane konzervatorske smjernice zaštite, opće konzervatorske smjernice koje je izradilo Ministarstvo na temelju ovoga Zakona izravno se provode kao mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra sukladno ovom Zakonu.

(5) Mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara utvrđene konzervatorskim smjernicama zaštite koje su dio odluka o komunalnom redu u smislu stavka 2. ovoga članka i opće konzervatorske smjernice iz stavka 4. ovoga članka provode nadležna upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sukladno propisu kojim se uređuje komunalno gospodarstvo.

(6) Odluka o komunalnom redu iz stavka 2. ovoga članka donosi se uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Zaštita kulturnih dobara u izvanrednim okolnostima

Članak 31.

(1) Ministar nadležan za kulturu će u slučaju nastanka izvanrednih okolnosti radi zaštite i očuvanja kulturnih dobara naredbom, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove civilne zaštite, utvrditi poduzimanje posebnih mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara za vrijeme trajanja izvanrednih okolnosti, što uključuje mjere za sprječavanje nastanka štete na kulturnim dobrima, utvrđivanje nastale štete, ublažavanje i njezino uklanjanje.

(2) Izvanrednim okolnostima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se oružani sukob, potres, poplava, požar, ekološki incident i katastrofa ili drugi slični događaji koji ugrožavaju kulturno dobro.

(3) Župan, gradonačelnik Grada Zagreba, gradonačelnik i općinski načelnik na čijem se području nalazi kulturno dobro dužan je osigurati sredstva potrebna za provedbu mjera iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ministar nadležan za kulturu može u slučaju iz stavka 1. ovoga članka odlukom utvrditi konzervatorske smjernice za obnovu kulturnih dobara koja su zaštićena posebnim rješenjem kao pojedinačna kulturna dobra te građevina unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline.

(5) U slučaju nastanka izvanrednih okolnosti Ministarstvo će obaviti popis štete na kulturnim dobrima u suradnji s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijim se područjima kulturna dobra nalaze te upisati štete na kulturnim dobrima u odgovarajući registar šteta.

(6) U svrhu ublažavanja i uklanjanja nastale štete na kulturnim dobrima Ministarstvo izrađuje i donosi program mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara u suradnji s jedinicama lokalne i područje (regionalne) samouprave iz stavka 5. ovoga članka.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Pripremne aktivnosti za postupanje u izvanrednim okolnostima

Članak 32.

(1) Ustanove koje obavljaju poslove zaštite i očuvanja kulturnih dobara, vlasnici kulturnih dobara i nositelji prava na kulturnim dobrima dužni su u suradnji s Ministarstvom osigurati:

- uvjete radi zaštite i očuvanja kulturnih dobara u slučaju izvanrednih okolnosti
- mjere za sprječavanje krađe, protupravnog prisvajanja kulturnih dobara na bilo koji način, kao i svih radnji čiji je cilj uništenje i oštećenje kulturnog dobra
- hitne mjere zaštite i očuvanja nematerijalnog kulturnog dobra koje trebaju uzeti u obzir omogućavanje daljnjeg prenošenja i održavanja u drugom okruženju i okolnostima.

(2) Postupanje u izvanrednim okolnostima u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka pobliže pravilnikom uređuje ministar nadležan za kulturu.

Zaštita ugroženog kulturnog dobra

Članak 33.

Ugroženim kulturnim dobrom smatraju se nepokretna kulturna dobra upisana u Listu svjetske baštine ili u Listu ugrožene svjetske baštine, Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva i Listu nematerijalne kulturne baštine kojoj je potrebna hitna zaštita, kao i kulturna dobra upisana u Registar kojima je položaj ugroženog kulturnog dobra utvrđen odlukom ministra nadležnog za kulturu, a na prijedlog Hrvatskog vijeća za kulturna dobra.

Uklanjanje kulturnog dobra

Članak 34.

(1) Iznimno od članka 23. ovoga Zakona, pojedinačno zaštićeno nepokretno kulturno dobro, građevina unutar zaštićene kulturno- povijesne cjeline ili njihov dio može se ukloniti na zahtjev stranke kada se utvrdi da se radi o oštećenjima kojima je izravno ugrožena stabilnost građevine ili njezina dijela te one neposredno prijete sigurnosti, zdravlju ljudi i imovini, a ta se prijetnja ne može na drugi način otkloniti.

(2) U slučaju nastanka ili proglašenja izvanrednih okolnosti, kada se provedbom mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara ne može ni na koji način osigurati očuvanje svojstva kulturnog dobra, može se na zahtjev stranke dati suglasnost za uklanjanje građevine ili dijela građevine oštećene potresom, poplavom, klizištem ili drugim izvanrednim događajem, čiji ostaci neposredno prijete sigurnosti, zdravlju ljudi i drugim zgradama, u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara.

(3) U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka za uklanjanje pojedinačno zaštićenog nepokretnog kulturnog dobra ili njegova dijela Ministarstvo može izdati rješenjem suglasnost samo uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog vijeća za kulturna dobra.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(4) U slučajevima iz stavaka 1. i 2. ovoga članka suglasnost za uklanjanje građevine unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline ili njezina dijela izdaje rješenjem Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatskog vijeća za kulturna dobra kada se radi o visoko valoriziranim građevinama ili njihovu dijelu.

(5) Iznimno od stavaka 3. i 4. ovoga članka, bez suglasnosti Ministarstva obavlja se uklanjanje nepokretnoga kulturnog dobra, građevine unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline ili njihova dijela prema propisima kojima je ovlast za uklanjanje dana tijelu državne uprave nadležnom za građevinsku inspekciju (u daljnjem tekstu: građevinska inspekcija).

(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka prije uklanjanja prema potrebi Ministarstvo obavlja dokumentiranje nepokretnog kulturnog dobra i pohranu vrijednih dijelova odnosno dokumentiranje građevine unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline ili njihova dijela.

(7) Unutar kulturno-povijesne cjeline uz suglasnost Ministarstva mogu se ukloniti bespravno sagrađene građevine ili njihovi dijelovi i građevine za koje je utvrđeno da nemaju vrijednosti.

(8) Projekt uklanjanja kulturnog dobra sadržava način očuvanja i izdvajanja vrijednih dijelova arhitekture i opreme zgrade koje se mogu sačuvati i/ili koristiti za potrebe konzervatorske rekonstrukcije kulturnog dobra, a za što će Ministarstvo prethodno izdati posebne uvjete i odobrenje za zahvate na kulturnom dobru.

V. ZAŠTITA ARHEOLOŠKE BAŠTINE

Arheološko istraživanje

Članak 35.

(1) Arheološka iskapanja i istraživanja mogu se obavljati samo na temelju odobrenja koje rješenjem daje Ministarstvo na zahtjev fizičke ili pravne osobe.

(2) Arheološko istraživanje provodi se prije radova građenja i svih zahvata određenih mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara na području arheoloških zona, arheoloških nalazišta (lokaliteta) i području pojedinačnih arheoloških nalaza.

(3) Terenski pregledi i drugi oblici neinvazivnog istraživanja arheološke baštine obvezno se provode i na područjima na kojima je ona evidentirana ili za koja se predmnijeva da sadržavaju arheološku baštinu, da bi se utvrdio opseg i karakter arheoloških nalaza, potreba za provođenjem zaštitnih arheoloških istraživanja te potreba za donošenjem odluke o proglašenju statusa kulturnog dobra.

(4) Nakon izvršenih arheoloških istraživanja provodi se privremena i/ili trajna zaštita arheološkog nalazišta te privremena i/ili trajna zaštita i pohrana pokretnih arheoloških nalaza, a na temelju izvješća (elaborata) arheoloških istraživanja Ministarstvo utvrđuje posebne uvjete zaštite arheološkog nalazišta:

– zaštita ponovnim zatrpavanjem

– konzervacija i predstavljanje

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

– izmještanje i/ili muzealizacija

– prihvaćanje ili promjena projekta izgradnje

– zabrana izgradnje radi pronalaska iznimno značajnog arheološkog nalaza ili nalazišta.

(5) Odluku o predstavljanju nalazišta i/ili nalaza na licu mjesta donosi Ministarstvo na temelju vrednovanja i značenja, procjene rizika, ocjene održivosti i mogućnosti trajnog upravljanja nalazom ili nalazištem.

(6) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka može se izdati samo pravnim i fizičkim osobama koje ispunjavaju uvjete stručne osposobljenosti za obavljanje takvih radova te ako su osigurana potrebna materijalna i tehnička sredstva za obavljanje radova, konzerviranje nalaza, uređenje i predstavljanje nalazišta i nalaza.

(7) Odobrenjem iz stavka 1. ovoga članka određuje se područje na kojem se mogu izvoditi radovi, opseg i vrsta radova, uvjeti pod kojima se mogu izvoditi, kao i rok za izvođenje radova, mjesto privremene pohrane pokretnog arheološkog materijala i rok u kojem se Ministarstvu treba obvezno podnijeti izvještaj o izvršenim radovima.

(8) O mjestu trajne pohrane arheoloških nalaza, nakon osnovne obrade, odlučuje Ministarstvo na prijedlog Hrvatskog vijeća za kulturna dobra i Hrvatskog muzejskog vijeća te se za mjesto pohrane određuje muzej na čijem se području nalaze arheološki nalazi, mjesto koje osigura jedinica lokalne samouprave ako su ispunjeni uvjeti zaštite i očuvanja ili za to predviđene čuvaonice.

(9) Odobrenje za obavljanje podvodnih aktivnosti na pomorskom dobru u području gdje se nalaze kulturna dobra, osim za one navedene u stavku 1. ovoga članka, daju nadležna tijela sukladno zakonu kojim se uređuje pomorsko dobro uz prethodnu suglasnost Ministarstva kojim se potvrđuje da su ispunjeni uvjeti zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

(10) Ministar nadležan za kulturu uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove pomorstva pravilnikom uređuje način obavljanja arheoloških istraživanja na području Republike Hrvatske te obavljanje podvodnih aktivnosti u rijekama, jezerima, unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru Republike Hrvatske, isključivom gospodarskom pojasu Republike Hrvatske i epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske u područjima gdje se nalaze kulturna dobra sukladno odredbama Pomorskog zakonika.

(11) Nadzor nad obavljanjem podvodnih aktivnosti iz stavka 10. ovoga članka provode Ministarstvo, lučka kapetanija, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove i Obalna straža Republike Hrvatske, provjerom je li pravnoj ili fizičkoj osobi za navedene aktivnosti izdano odobrenje iz stavaka 1. i 9. ovoga članka.

Privremena obustava iskapanja i istraživanja

Članak 36.

(1) Ako se izvode arheološka iskapanja i istraživanja bez odobrenja ili protivno uvjetima utvrđenim u rješenju o odobrenju, Ministarstvo će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o privremenoj obustavi

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

radova na nalazištu sve dok se ne otklone uočeni nedostaci, a protiv izvođača radova inspekcija za zaštitu kulturnih dobara pokrenut će prekršajni postupak odnosno podnijet će kaznenu prijavu ako je zbog toga kulturno dobro uništeno, oštećeno ili izgubi svojstvo.

(2) Rješenje o privremenoj obustavi radova iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može donijeti bez prethodnog izjašnjavanja stranke.

(3) Žalba na rješenje iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Traženje blaga

Članak 37.

(1) Zabranjeno je traženje i pregled arheoloških zona, arheoloških nalazišta (lokaliteta) i područja pojedinačnih arheoloških nalaza, uključujući podvodne zone i nalazišta, zaštićenih u skladu s ovim Zakonom, kao i područja koja su evidentirano arheološko nalazište/nalaz i za koja se predmnijeva da sadržavaju arheološku baštinu, u svrhu pronalaženja arheoloških nalaza, bez prethodno izdanog odobrenja Ministarstva.

(2) Zabranjeno je korištenje detektora za metal, bočnih sonara, sličnih uređaja ili drugih alata na području Republike Hrvatske u svrhu pronalaženja arheoloških zona, arheoloških nalazišta (lokaliteta) i pojedinačnih arheoloških nalaza, uključujući podvodne zone i nalazišta, osim u slučaju provođenja arheološkog istraživanja na temelju prethodno izdanog odobrenja Ministarstva, sukladno pravilniku iz članka 35. stavka 10. ovoga Zakona.

(3) Neovlašteno traženje i pregled arheoloških zona, arheoloških nalazišta, koristeći detektore za metal, bočne sonare, slične uređaje ili druge alate, te zadržavanje arheološkog nalaza suprotno odredbama ovoga Zakona su djela kažnjiva prema kaznenim propisima, kao i uništenje dijela ili čitave arheološke zone ili područja odnosno narušavanje njihove cjelovitosti.

Zabrana raspolaganja nezakonito iskopanim i zadržanim nalazima

Članak 38.

(1) Zabranjeno je raspolaganje arheološkim nalazima koji su nezakonito iskopani i zadržani.

(2) Pravni poslovi i jednostrane izjave volje o raspolaganju arheološkim nalazima iz stavka 1. ovoga članka su ništetni.

Prekid radova u slučaju arheološkog nalaza

Članak 39.

(1) Ako se pri izvođenju građevinskih ili bilo kojih drugih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla, na kopnu, u vodi ili moru naiđe na arheološko nalazište ili nalaze, osoba koja izvodi radove obvezna je prekinuti radove i o nalazu istog dana ili sljedećeg radnog dana obavijestiti Ministarstvo.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(2) Po primitku obavijesti iz stavka 1. ovoga članka odnosno nakon saznanja o arheološkom nalazištu ili nalazu Ministarstvo će, ako to ocijeni potrebnim, rješenjem odrediti mjere osiguranja i zaštite nalazišta i nalaza i/ili donijeti rješenje o privremenoj obustavi daljnjih radova.

(3) Žalba na rješenje iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(4) Za vrijeme privremene obustave radova po rješenju iz stavka 2. ovoga članka investitor može podnijeti zahtjev Ministarstvu za odobrenje nastavka radova.

(5) Rješavajući po zahtjevu investitora iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo može:

- odbaciti ili odbiti zahtjev i trajno obustaviti radove na tom nalazištu
- dopustiti nastavak radova uz određivanje posebnih uvjeta zaštite arheološkog nalazišta i izmjenu projektne dokumentacije.

Sredstva za financiranje arheoloških istraživanja

Članak 40.

(1) Sredstva za financiranje arheoloških istraživanja iz članka 35. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona snosi investitor.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, sredstva za financiranje arheoloških istraživanja iz članka 35. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona osiguravaju se iz državnog proračuna putem Ministarstva u sljedećim slučajevima:

- ako je investitor fizička osoba koja na građevinskom zemljištu gradi ili obnavlja građevinu za vlastite potrebe u svrhu stambenog zbrinjavanja ili takvu građevinu zajedno s poslovnim prostorom za obavljanje poslovne djelatnosti u svrhu samozapošljavanja
- ako je investitor fizička osoba koja na građevinskom zemljištu gradi građevinu u svrhu obavljanja djelatnosti od javnog interesa.

(3) U slučajevima iz stavka 2. ovoga članka arheološko iskapanje i istraživanje te preventivno konzerviranje pokretnih arheoloških nalaza, kao i konzerviranje nalazišta obavit će ili organizirati na zahtjev investitora javni muzej ili druga javna ustanova koju ovlasti Ministarstvo, a sredstva za materijalne troškove osigurat će se u državnom proračunu.

(4) Ministar nadležan za kulturu propisuje pravilnikom financiranje arheoloških istraživanja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

Dozvola za vađenje potonulih stvari

Članak 41.

Lučka kapetanija prije izdavanja odobrenja za vađenje potonulih stvari koje imaju ili za koje se predmnijeva da imaju svojstvo kulturnog dobra mora pribaviti prethodnu suglasnost Ministarstva.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

VI. IZDAVANJE POSEBNIH UVJETA, POTVRDE GLAVNOG PROJEKTA, ODOBRENJA ZA ZAHVATE NA KULTURNOM DOBRU I DRUGIH AKATA U POSTUPCIMA ZAŠTITE KULTURNIH DOBARA

Prethodna konzervatorska lokacijska obavijest

Članak 42.

(1) Vlasnici i ostali sudionici u gradnji mogu u svrhu pripreme za zahvate na kulturnom dobru zatražiti od Ministarstva obavijest o načinu provedbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, a u zahtjevu se navode podaci o tražitelju, kulturnom dobru te opis i grafički prikaz zahvata te planiranih radnji na kulturnom dobru.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka izdaje se prije pokretanja postupka pred nadležnim tijelom iz područja građenja radi izdavanja posebnih uvjeta zaštite u smislu odredbi ovoga Zakona i propisa kojima se uređuje gradnja i prostorno uređenje, prije zahvata na kulturnom dobru te ne zamjenjuje posebne uvjete zaštite kulturnog dobra, a može sadržavati podatke o:

- opsegu prihvatljivog zahvata sukladno mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra
- opsegu prihvatljivih promjena
- mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra
- mjerama održavanja
- obvezi izrade konzervatorskog elaborata s obzirom na složenost zahvata
- obvezi provođenja arheoloških ili drugih istraživanja
- sadržaju konzervatorskog elaborata za predložene složene radove
- opsegu primjene mjera energetske učinkovitosti i osiguranju pristupačnosti osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti.

(3) Konzervatorski elaborat koji je izrađen prema vrsti traženog zahvata iz članka 46. ovoga Zakona može se predati zajedno sa zahtjevom za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite za navedeni zahvat u smislu članka 44. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) U slučaju građenja novih građevina na lokacijama od posebnog značenja unutar kulturno-povijesne cjeline za koje se predlaže suvremeno arhitektonsko rješenje, stručno mišljenje o prihvatljivosti arhitektonskog rješenja s obzirom na mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra daje povjerenstvo koje na prijedlog Hrvatskog vijeća za kulturna dobra imenuje ministar nadležan za kulturu iz redova istaknutih stručnjaka u području arhitekture, urbanizma i povijesti umjetnosti, na čelu kojeg je glavni konzervator Ministarstva.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(5) Stavak 4. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuje na zahvate građenja ili prostornog uređenja unutar granica kulturnog ili prirodnog dobra na Listi svjetske baštine.

(6) Ministarstvo je dužno na upit iz stavka 1. ovoga članka odgovoriti u roku od 15 dana od dana njegova zaprimanja.

Posebni uvjeti zaštite

Članak 43.

(1) Posebne uvjete zaštite izdaje Ministarstvo za zahvate i radnje na nepokretnom kulturnom dobru, kao i unutar obuhvata kulturnog dobra, u skladu s pravilima konzervatorske struke i svrhom zaštite kulturnog dobra.

(2) Posebni uvjeti zaštite iz stavka 1. ovoga članka izdaju se na temelju opisa i grafičkog prikaza u svrhu izrade idejnog i glavnog projekta te druge dokumentacije za radove sukladno ovom Zakonu i drugim propisima.

(3) Izdani posebni uvjeti zaštite nisu upravni akt i mogu se pobijati samo žalbom protiv rješenja o upravnoj stvari.

Izdavanje posebnih uvjeta zaštite u postupcima građenja

Članak 44.

(1) Opis i grafički prikaz namjeravanih zahvata i radnji na kulturnom dobru iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona prikazuje podatke koji su potrebni za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite i dovoljni su da se može ocijeniti utjecaj na svojstvo kulturnog dobra.

(2) Grafički prikaz iz stavka 1. ovoga članka sadržava:

- situacijski nacrt i arhitektonski snimak postojećeg stanja građevine ili njezinih dijelova u odgovarajućem mjerilu
- prikaz namjeravanog zahvata ili radnje na građevini/prostoru
- za nove građevine unutar obuhvata kulturnog dobra grafički prikaz sadržava smještaj građevine u prostoru, gabarite, osnovne elemente oblikovanja i prikaz neposredne okoline.

(3) Posebne uvjete zaštite kulturnog dobra izdaje Ministarstvo na traženje upravnog tijela ili tijela državne uprave određenih propisima iz područja gradnje i prostornog uređenja u svrhu:

- izrade idejnog projekta, a prije postupka izdavanja lokacijske dozvole, ako lokacijsku dozvolu izdaje upravno tijelo
- izrade glavnog projekta, u postupku izdavanja lokacijske dozvole, ako lokacijsku dozvolu izdaje tijelo državne uprave određeno propisima iz područja gradnje i prostornog uređenja
- izrade glavnog projekta, a prije postupka izdavanja građevinske dozvole

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

– izrade glavnog projekta prije započinjanja radova građenja jednostavnih i drugih građevina i radova unutar kulturno-povijesne cjeline, na pojedinačno zaštićenom kulturnom dobru, kao i na području unutar obuhvata kulturnog dobra, a za koje sukladno propisu kojim se uređuje gradnja nije potrebno ishoditi građevinsku dozvolu.

(4) Iznimno od stavka 3. podstavka 4. ovoga članka, Ministarstvo na zahtjev projektanta izdaje posebne uvjete zaštite kulturnog dobra u svrhu izrade glavnog projekta prije započinjanja radova građenja jednostavnih i drugih građevina i radova unutar kulturno- povijesne cjeline, na pojedinačno zaštićenom kulturnom dobru, kao i na području unutar obuhvata kulturnog dobra, a za koje sukladno propisu kojim se uređuje gradnja nije potrebno ishoditi građevinsku i uporabnu dozvolu.

(5) U posebnim uvjetima zaštite mogu se odrediti i izvedbeni detalji kao sastavni dio glavnog projekta.

(6) U postupku utvrđivanja posebnih uvjeta zaštite kulturnog dobra propisanom stavkom 1. ovoga članka Ministarstvo, upravno tijelo i tijelo državne uprave nadležno za izdavanje lokacijske odnosno građevinske dozvole komuniciraju elektroničkim putem primjenom elektroničkog programa »eDozvola«, osim u slučaju iz stavka 4. ovoga članka.

(7) Posebni uvjeti zaštite utvrđeni u postupku iz stavaka 1. i 3. ovoga članka utvrđuju se kao elektroničke isprave.

(8) Posebni uvjeti zaštite iz stavaka 1. i 3. ovoga članka izdaju se u roku propisanom posebnim propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje te se dostavljaju nadležnom upravnom tijelu, tijelu državne uprave nadležnom za graditeljstvo i projektantu, a posebni uvjeti zaštite utvrđeni u skladu sa stavkom 4. ovoga članka izdaju se u roku od 15 radnih dana od primitka zahtjeva projektanta kojem se posebni uvjeti dostavljaju.

(9) Postupak za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite kulturnog dobra iz stavaka 1., 3. i 4. ovoga članka obustavit će se rješenjem ako su predložene radnje suprotne utvrđenim mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra ili svrsi zaštite kulturnog dobra propisanoj ovim Zakonom odnosno kada je za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite prethodno potrebno izraditi konzervatorski elaborat ili je odbijen konzervatorski elaborat rješenjem.

(10) Rješenje iz stavka 9. ovoga članka dostavlja se nadležnom upravnom tijelu, tijelu državne uprave nadležnom za graditeljstvo i projektantu primjenom elektroničkog programa »eDozvola« u rokovima i dostavom sukladno propisu kojim se uređuje područje prostornog uređenja i gradnje, a u slučaju obustave postupka za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite iz stavka 4. ovoga članka rješenje iz stavka 9. ovoga članka dostavlja se projektantu u roku od 15 radnih dana od dana primitka njegova zahtjeva za izdavanje posebnih uvjeta zaštite.

(11) Protiv rješenja iz stavka 9. ovoga članka žalbu može podnijeti projektant, a o žalbi odlučuje nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski postupak Ministarstva.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(12) O početku radova na kulturnom dobru na temelju dokumenata iz stavaka 3. i 4. ovoga članka investitor odnosno druga odgovorna osoba obvezna je prethodno izvijestiti Ministarstvo, a radi provedbe stručnog konzervatorskog nadzora radova.

Posebni uvjeti zaštite za određene radove u postupku izdavanja odobrenja za zahvate na kulturnom dobru

Članak 45.

(1) Posebni uvjeti zaštite za određene radove i zahvate na kulturnim dobrima za koje se izdaje odobrenje za zahvate na kulturnom dobru, osim u slučaju iz članka 47. stavaka 3. i 10. ovoga Zakona, izdaju se na temelju opisa i grafičkog prikaza namjeravanog zahvata i/ili prijedloga istraživanja i radova.

(2) Za složenije radove i zahvate na nepokretnom kulturnom dobru grafički prikaz iz stavka 1. ovoga članka sadržava:

- situacijski nacrt
- arhitektonski snimak postojećeg stanja građevine ili njezina dijela u mjerilu 1:50 te prikaz namjeravanog zahvata na građevini/ prostoru.

(3) Za nove građevine unutar obuhvata kulturnog dobra, koje se grade na temelju posebnog propisa, osim onih iz članka 47. Stavka 10. ovoga Zakona, grafički prikaz sadržava:

- osnovne podatke o smještaju građevine u prostoru
- podatke o prostornim gabaritima
- osnovnu funkcionalnu i organizacijsku shemu
- osnovna obilježja tlocrtnog rješenja te osnovne elemente oblikovanja.

(4) Za složenije zahvate na pokretnom kulturnom dobru opis i grafički prikaz iz stavka 1. ovoga članka sadržava prikaz stanja, povijesnih slojeva i oštećenja, što uključuje i fotodokumentaciju te prijedlog konzervatorsko-restauratorskih radova.

(5) Posebni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka za radove i zahvate na nepokretnom kulturnom dobru izdaju se u roku propisanom propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje te se dostavljaju nadležnom upravnom tijelu, tijelu državne uprave nadležnom za graditeljstvo i projektantu, a posebni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka za radove i zahvate na pokretnom kulturnom dobru u roku od 15 radnih dana od podnošenja urednog zahtjeva.

(6) Izdani posebni uvjeti mogu se pobijati samo žalbom protiv rješenja Ministarstva kojim je odlučeno o zahtjevu za izdavanje odobrenja za zahvate na kulturnom dobru.

(7) Postupak za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite kulturnog dobra iz stavka 1. ovoga članka obustavit će se rješenjem ako su predložene radnje suprotne utvrđenim mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra ili svrsi zaštite kulturnog dobra propisanoj ovim Zakonom ili je odbijen

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

konzervatorski elaborat rješenjem te se rješenje o obustavi postupka za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite nepokretnog kulturnog dobra dostavlja nadležnom upravnom tijelu, tijelu državne uprave nadležnom za graditeljstvo i projektantu.

(8) Protiv rješenja iz stavka 7. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski postupak Ministarstva.

(9) Žalbu protiv rješenja iz stavka 7. ovoga članka kojim se obustavlja postupak za utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite nepokretnog kulturnog dobra može podnijeti projektant.

(10) Ministarstvo može izmijeniti izdane posebne uvjete zaštite na temelju kojih je izdano odobrenje koje je prestalo važiti ili u slučaju zahtjeva koji se temelji na drukčijoj činjeničnoj osnovi.

(11) Ministar nadležan za kulturu pravilnikom propisuje dokumentaciju potrebnu za radove i zahvate iz stavka 1. ovoga članka.

Izrada konzervatorskog elaborata

Članak 46.

(1) Radi utvrđivanja posebnih uvjeta zaštite kulturnog dobra iz članka 44. stavka 3. podstavaka 1. do 3. i članka 45. stavka 3. ovoga Zakona Ministarstvo će od investitora zatražiti izradu konzervatorskog elaborata za složenije zahvate na kulturnom dobru za koje je potrebno provesti prethodno istraživanje i/ili procjenu utjecaja zahvata na kulturno dobro. Opseg konzervatorskog elaborata i istražnih radova ovisi o vrsti odnosno složenosti zahvata.

(2) Ministarstvo će u slučaju iz stavka 1. ovoga članka investitoru odrediti predmet istraživanja i/ili procjene utjecaja zahvata na kulturno dobro za koji se traži izrada konzervatorskog elaborata te upozoriti da je pri izradi elaborata nalaz i mišljenje potrebno obrazložiti i iznijeti nepristrano i u skladu s pravilima struke odnosno vještine.

(3) Složenijim zahvatom na kulturnom dobru u smislu stavka 1. ovoga članka smatraju se zahvati koji mijenjaju prostornu strukturu, gabarite, nosivu konstrukciju i oblikovanje pročelja građevine, kao i zahvat koji se odnosi na više razvojnih povijesnih slojeva kulturnog dobra koji nisu vidljivi u zatečenom stanju ili se radi o zahvatu na kulturnom dobru izvedenom složenom primjenom više različitih materijala i tehnika, a što nije dokumentirano radi zaštite i očuvanja kulturnog dobra u skladu s ovim Zakonom.

(4) Zavisno od stanja kulturnog dobra i namjeravanog zahvata prethodno istraživanje iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

- istraživanje razvojnih faza i povijesnih slojeva, kao što su arhivska, konzervatorsko-restauratorska, arheološka i ostala istraživanja
- utvrđivanje stanja, promjena i uzroka oštećenja konstrukcije, strukture i materijala, kao što su geomehanička, građevinska, laboratorijska i ostala tehnička ispitivanja
- utvrđivanje stupnja i uzroka oštećenja prouzročenih uvjetima iz okoliša.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(5) Konzervatorski elaborat iz stavka 1. ovoga članka sadržava opis kulturnog dobra, prikaz povijesnih promjena, grafički prikaz postojećeg stanja, rezultate prethodnog istraživanja, prijedlog posebnih mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra i druge podatke.

(6) Konzervatorski elaborat iz stavka 1. ovoga članka koji su izradile ovlaštene specijalizirane pravne i/ili fizičke osobe iz članka

106. ovoga Zakona odbit će Ministarstvo rješenjem ako konzervatorski elaborat nema sadržaj propisan sukladno odredbama ovoga članka ili je nalaz i mišljenje u elaboratu nejasno i stručno neutemeljeno.

(7) Ako je konzervatorski elaborat iz stavka 1. ovoga članka koji su izradile ovlaštene specijalizirane pravne i/ili fizičke osobe iz članka 106. ovoga Zakona suprotan utvrđenim mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra ili svrsi zaštite kulturnog dobra propisanoj ovim Zakonom odnosno ako izrađeni konzervatorski elaborat nema sadržaj propisan stavcima 2. i 4. ovoga članka ili su nalaz i mišljenje u elaboratu nejasni i stručno neutemeljeni, Ministarstvo će odbiti rješenjem konzervatorski elaborat.

(8) Konzervatorski elaborat izrađuje se za složenije zahvate i na pokretnim kulturnim dobrima na temelju prethodnog istraživanja u skladu sa stavkom 4. ovoga članka u slučaju izdavanja posebnih uvjeta zaštite.

Odobrenje za zahvate na kulturnom dobru

Članak 47.

(1) Odobrenjem za zahvate na kulturnom dobru potvrđuje se da je izrađena dokumentacija za planirane zahvate i radnje na kulturnom dobru u skladu s mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra i/ili izdanim posebnim uvjetima, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje se za:

- obnovu i prilagodbu prihvatljivoj namjeni i korištenje kulturnoga dobra u smislu ovoga Zakona
- istraživanje, preventivno konzerviranje, konzerviranje i restauriranje
- premještanje kulturnog dobra i druge slične radove
- rad industrijskih i drugih postrojenja i radilišta koji mogu narušiti cjelovitost ili prouzročiti promjenu na kulturnom dobru
- građenje ostalih jednostavnih i drugih građevina i radova na području na kojem se nalazi kulturno dobro sukladno posebnim propisima.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka može se izdati bez prethodno izdanih posebnih uvjeta za radove redovitog održavanja kulturnog dobra i radove kojima se ne mijenjaju arhitektonska i oblikovna obilježja zgrade, prema Pravilniku iz stavka 11. ovoga članka, i to:

- radove održavanja građevina i uređenje neposrednog okoliša koji se izvode prema postojećem stanju

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

- održavanje urbane i komunalne opreme
- konzervatorsko-restauratorska, arheološka i ostala istraživanja na temelju prijedloga istraživanja i/ili radova, osim za provedbu zaštite arheoloških nalaza nakon provedenog istraživanja
- kao i za nove građevine koje se mogu graditi bez građevinske dozvole i glavnog projekta sukladno posebnom propisu kojim se uređuju jednostavne građevine i radovi, a nisu vidljive s javne površine i ne narušavaju obilježja kulturnog dobra.

(4) O zahtjevu za odobrenje iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo odlučuje rješenjem u roku od 15 radnih dana od podnošenja urednog zahtjeva.

(5) Izdavanjem odobrenja iz stavka 1. ovoga članka isključivo se utvrđuje da su radnje iz stavka 1. ovoga članka u skladu s posebnim uvjetima zaštite prema ovom Zakonu odnosno mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra, a ne potvrđuje se da su ispunjeni drugi uvjeti propisani posebnim propisima za navedene radnje.

(6) Žalba na rješenje iz stavka 4. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(7) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje se na rok od pet godina računajući od dana pravomoćnosti navedenog odobrenja.

(8) Ako Ministarstvo ocijeni da je za zahvate iz stavaka 1. i 2. ovoga članka potrebno izraditi glavni projekt, uputit će stranku na postupanje u skladu s člankom 42. ovoga Zakona odnosno zahtjev za utvrđivanje posebnih uvjeta uputit će nadležnom upravnom tijelu.

(9) O početku radova na kulturnom dobru iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, na temelju izdanog odobrenja iz stavka 1. ovoga članka, investitor odnosno druga odgovorna osoba obvezna je prethodno izvijestiti Ministarstvo radi provedbe konzervatorskog nadzora.

(10) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka ne izdaje se za građenje, zahvate i radnje koji se obavljaju na temelju lokacijske dozvole, građevinske dozvole i potvrde glavnog projekta prema posebnom propisu.

(11) Vrste radova iz stavka 2. ovoga članka i dokumentacija koju je podnositelj dužan priložiti zahtjevu za odobrenje iz stavka 1. ovoga članka propisuju se pravilnikom iz članka 45. stavka 11. ovoga Zakona.

Obavljanje radova i zahvata za koje se ne izdaje odobrenje

Članak 48.

(1) Posebni uvjeti zaštite i odobrenje za zahvate na kulturnom dobru ne izdaju se za radove unutar građevina koje se nalaze u kulturno-povijesnim cjelinama i nisu zaštićene kao pojedinačno kulturno dobro, a radovi se ne izvode na temelju glavnog projekta i ne utječu na konstrukciju, vanjštinu i zajedničke dijelove građevine, i to:

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

– soboslikarski radovi i drugi završni radovi

– promjena unutarnje stolarije i podnih obloga

– zamjena inventara

– pregradnje koje ne utječu na konstrukciju

– zamjene i popravci instalacija.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se u slučaju pronalaska vrijednih dijelova zgrade i njezine opreme, primjerice oslika na zidovima, zidanih peći iz raznih stilskih epoha, arheoloških nalaza i slično.

(3) U slučaju pronalaska vrijednih dijelova zgrade i opreme iz stavka 2. ovoga članka obavještava se Ministarstvo.

(4) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na kulturno-povijesne cjeline koje su upisane na Listu svjetske baštine i Listu ugrožene svjetske baštine.

Potvrda glavnog projekta

Članak 49.

(1) U svrhu utvrđivanja usklađenosti glavnog projekta s posebnim uvjetima zaštite kulturnog dobra odnosno posebnim uvjetima zaštite kulturnog dobra određenim lokacijskom dozvolom Ministarstvo izdaje potvrdu glavnog projekta na zahtjev nadležnih tijela iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona u postupku izdavanja građevinske dozvole.

(2) U svrhu utvrđivanja usklađenosti glavnog projekta s posebnim uvjetima zaštite kulturnog dobra, kada se građenje i radovi obavljaju bez građevinske dozvole prema posebnom propisu, Ministarstvo izdaje potvrdu glavnog projekta za građenje jednostavnih i drugih građevina i radove unutar kulturno-povijesne cjeline, na pojedinačno zaštićenom kulturnom dobru, kao i na području unutar obuhvata kulturnog dobra na zahtjev nadležnog tijela iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Ako glavni projekt iz stavaka 1. i 2. ovoga članka nije usklađen s posebnim uvjetima zaštite kulturnog dobra, postupak za izdavanje potvrde obustavlja se rješenjem.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka dostavlja se nadležnom tijelu iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona koje je zatražilo izdavanje potvrde glavnog projekta, investitoru i projektantu, u roku propisanom posebnim propisima iz područja gradnje.

(5) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, u svrhu utvrđivanja usklađenosti glavnog projekta s posebnim uvjetima zaštite kulturnog dobra, kada se građenje i radovi obavljaju bez građevinske dozvole prema posebnom propisu, Ministarstvo izdaje potvrdu glavnog projekta na zahtjev projektanta za građenje jednostavnih i drugih građevina i radove unutar kulturno-povijesne cjeline, na pojedinačno zaštićenom kulturnom dobru, kao i na području unutar obuhvata kulturnog dobra za koje se prema posebnom propisu ne izdaje uporabna dozvola i za koje zahtjev za potvrdu glavnog projekta ne podnosi nadležno tijelo iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(6) Ako glavni projekt iz stavka 5. ovoga članka nije usklađen s posebnim uvjetima zaštite kulturnog dobra, postupak za izdavanje potvrde obustavlja se rješenjem.

(7) Rješenje iz stavka 6. ovoga članka dostavlja se investitoru i projektantu u roku od 15 radnih dana od dana primitka zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka.

(8) Protiv rješenja iz stavaka 3. i 6. ovoga članka žalbu može podnijeti investitor i projektant, a o žalbi odlučuje nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski postupak Ministarstva.

(9) Izdavanjem potvrde glavnog projekta isključivo se utvrđuje da je glavni projekt u skladu s posebnim uvjetima zaštite prema ovom Zakonu odnosno mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra, a ne potvrđuje se da su ispunjeni drugi uvjeti propisani posebnim propisima za navedeni glavni projekt.

(10) Za građenje i radove iz stavaka 2. i 5. ovoga članka koji se ne obavljaju na temelju glavnog projekta investitor je dužan prije započinjanja radova pribaviti od Ministarstva odobrenje za zahvate na kulturnom dobru iz članka 47. ovoga Zakona.

(11) Ministar nadležan za kulturu pravilnikom iz članka 45. stavka 11. ovoga Zakona propisuje vrstu radova iz stavka 5. ovoga članka i dokumentaciju koju je podnositelj zahtjeva dužan priložiti u svrhu izdavanja potvrde glavnog projekta.

Obustava nezakonitih radova na kulturnom dobru

Članak 50.

(1) Ako investitor ili izvođač radova poduzima radnju ili zahvat na kulturnom dobru, kao i na području unutar obuhvata kulturnog dobra bez odobrenja za zahvat na kulturnom dobru ili potvrđenoga glavnog projekta odnosno protivno odobrenju za zahvat na kulturnom dobru ili potvrđenom glavnom projektu, za takvu radnju ili zahvat Ministarstvo će po službenoj dužnosti narediti obustavu rješenjem i označiti gradilište službenim znakom.

(2) Obustavu radova može narediti komunalni redar ako investitor ili izvođač radova poduzima radnju ili zahvat na kulturnom dobru, kao i na području unutar obuhvata kulturnog dobra bez odobrenja za zahvat na kulturnom dobru ili potvrđenoga glavnog projekta, a rješenje o obustavi dostavlja bez odgode Ministarstvu.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo će prema potrebi naložiti investitoru obvezu povrata u prijašnje stanje i/ili druge obveze vezane uz provedbu mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara te da će se ako rješenje ne bude u cijelosti izvršeno u roku od 60 dana, izvršenje provesti putem trećih osoba na njegov trošak.

(4) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka može se donijeti bez prethodnog izjašnjavanja stranke i dostavlja se građevinskoj inspekciji.

(5) Ako investitor ili izvođač radova poduzima radnju ili zahvat na kulturnom dobru, kao i na području unutar obuhvata kulturnog dobra bez građevinske dozvole odnosno protivno građevinskoj dozvoli, Ministarstvo će rješenjem narediti obustavu takve radnje i zahvata te zatražiti od

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

građevinske inspekcije poduzimanje mjera sukladno posebnom zakonu. Rješenje se može donijeti bez prethodnog izjašnjavanja stranke.

(6) Inspekcija za zaštitu kulturnih dobara će u slučaju donošenja rješenja o obustavi radova iz stavaka 1., 2. i 5. ovoga članka pokrenuti prekršajni postupak ili izdati prekršajni nalog.

(7) Ako investitor ili izvođač radova ne postupi po rješenju iz stavaka 1., 2. i 5. ovoga članka i ne obustavi radove u određenom roku, inspekcija za zaštitu kulturnih dobara će na temelju zapisnika o provedenom nadzoru pokrenuti prekršajni postupak ili izdati prekršajni nalog.

(8) Investitor iz stavka 1. ovoga članka dužan je izraditi projekt povrata kulturnog dobra u prijašnje stanje za koji Ministarstvo izdaje odobrenje da je u skladu s posebnim uvjetima i mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra.

(9) Ako projekt iz stavka 8. ovoga članka nije usklađen s izdanim posebnim uvjetima zaštite, zahtjev za izdavanje odobrenja odbija se rješenjem.

(10) Rješenje o obustavi radova iz stavaka 1. i 5. ovoga članka sadrži opis radnji ili zahvata na kulturnom dobru koji su predmet obustave, sukladno zapisniku o konzervatorskom nadzoru, obveze investitora i rok u kojem ih je dužan izvršiti.

(11) Radovi iz stavaka 1. i 5. ovoga članka smatraju se u smislu ovoga Zakona obustavljenima kada Ministarstvo ili inspektor za zaštitu kulturnih dobara na kulturnom dobru na prigodnom i vidljivom mjestu ostavi obavijest o obustavi radova u obliku službenog znaka koji se pobliže uređuje pravilnikom iz stavka 19. ovoga članka, bez obzira jesu li na mjestu radova na kulturnom dobru zatečeni izvođač ili investitor radova.

(12) Obavijest o obustavi radova u obliku službenog znaka iz stavka 11. ovoga članka zabranjeno je ukloniti ili oštetiti.

(13) Ako je radnje i zahvate na kulturnom dobru iz stavaka 1. i 5. ovoga članka obustavio inspektor za zaštitu kulturnih dobara, rješenje o obustavi i zapisnik o očevidu dostavljaju se građevinskoj inspekciji radi daljnjeg postupanja.

(14) Rješenje iz stavka 13. ovoga članka može se donijeti bez prethodnog izjašnjavanja stranke.

(15) Žalba na rješenje Ministarstva o obustavi radova iz stavaka 1. i 5. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(16) Ako osobe iz stavaka 1. i 5. ovoga članka ne obustave započetu radnju ili zahvat na kulturnom dobru, Ministarstvo će obavijestiti nadležnu građevinsku inspekciju.

(17) Ako vlasnik kulturnog dobra na kojem se obavljaju neodobreni radovi nije investitor, a radove obavlja nositelj prava na kulturnom dobru ili druga osoba, vlasnik je solidarno odgovoran za neodobrene radove zajedno s investitorom ili izvođačem, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(18) Izvođač radova ne smije započeti izvođenje radova na kulturnom dobru bez valjane dokumentacije sukladno ovom Zakonu.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(19) Ministar nadležan za kulturu propisuje pravilnikom obavijest o obustavi radova u obliku službenog znaka.

Postupanje u slučaju obavljenih nezakonitih radova

Članak 51.

(1) Ako Ministarstvo utvrdi da su određeni nezakoniti radovi na kulturnom dobru iz članka 50. stavaka 1. i 5. ovoga Zakona obavljeni, poduzet će sljedeće radnje:

- odrediti rješenjem mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra radi usklađenja izvršenih radova s navedenim mjerama ili izdanim posebnim uvjetima u primjerenom roku, ako je usklađenje u skladu s ovim Zakonom
- izvijestiti nadležnu građevinsku inspekciju radi daljnjeg postupanja sukladno posebnim zakonima
- izdati posebne uvjete zaštite za izradu projekta uklanjanja u postupku koji provodi građevinska inspekcija
- odrediti mjeru zaštite uklanjanja štete prouzročene nezakonitim radovima i promjenama na kulturnom dobru čije uklanjanje nije u nadležnosti drugog tijela
- poduzeti potrebne radnje radi pokretanja prekršajnog ili drugog postupka
- odrediti druge mjere sukladno ovom Zakonu.

(2) Nakon donošenja rješenja o uklanjanju nezakonite građevine ili dijela građevine sukladno posebnim zakonima Ministarstvo će rješenjem prema potrebi naložiti investitoru obvezu povrata kulturnog dobra u prijašnje stanje uz upozorenje da će se ako rješenje ne bude u cijelosti izvršeno u roku, izvršenje provesti putem trećih osoba na njegov trošak.

(3) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka o obvezi povrata kulturnog dobra u prijašnje stanje može se donijeti bez prethodnog izjašnjavanja stranke.

(4) U slučaju neizvršenja rješenja o povratu kulturnog dobra u prijašnje stanje iz stavka 2. ovoga članka u određenom roku inspektor za zaštitu kulturnih dobara pokrenut će prekršajni postupak ili izdati prekršajni nalog.

Postupanje drugih tijela radi sprječavanja oštećenja ili uništenja kulturnog dobra

Članak 52.

(1) Kad vlasnik kulturnog dobra ili bilo koja osoba, postupajući protivno odredbama ovoga Zakona, nanosi štetu kulturnom dobru ili ga dovodi u izravnu opasnost, Ministarstvo će zatražiti od nadležnih tijela državne uprave i izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave poduzimanje mjera iz njihova djelokruga.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(2) Nadležno tijelo državne uprave i izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je po zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka istog ili sljedećeg radnog dana postupiti i poduzeti mjere iz svoje nadležnosti radi sprječavanja oštećenja ili uništenja kulturnog dobra.

VII. IZVOZ, UVOZ I POVRAT KULTURNIH DOBARA

Izvoz i iznošenje kulturnih dobara

Članak 53.

(1) Kulturna dobra, kao i sva dobra koja imaju privremeni status kulturnog dobra, predstavljaju nacionalno blago te nije dopušten njihov trajni, vremenski neograničen izvoz i iznošenje iz Republike Hrvatske.

(2) Pod izvozom kulturnih dobara iz Republike Hrvatske podrazumijeva se izvoz u treće zemlje izvan carinskog područja Europske unije, a pod iznošenjem kulturnih dobara iz Republike Hrvatske podrazumijeva se iznošenje u države članice Europske unije.

Privremeni izvoz i iznošenje

Članak 54.

(1) Kulturno dobro može se privremeno izvesti i iznijeti iz Republike Hrvatske radi izlaganja, stručnih i znanstvenih ispitivanja, obavljanja radova na zaštiti i očuvanju kulturnog dobra ili drugih opravdanih razloga uz dozvolu Ministarstva.

(2) Zahtjev za izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo će odbiti rješenjem ako razlozi za izvoz i iznošenje kulturnog dobra iz Republike Hrvatske nisu opravdani.

(3) Privremeni izvoz ili iznošenje kulturnog dobra iz Republike Hrvatske može se dozvoliti najdulje na godinu dana od dana prelaska državne granice, s mogućnošću produljenja do pet godina.

(4) Podnositelj zahtjeva za dozvolu privremenog izvoza ili iznošenja kulturnog dobra dužan je na zahtjev Ministarstva dati jamstvo za slučaj oštećenja, uništenja ili protupravnog otuđenja kulturnog dobra novčanim pologom u banci, osiguranjem na puni iznos vrijednosti kulturnog dobra ili drugim odgovarajućim jamstvom.

(5) Ministarstvo može rješenjem ukinuti privremenu dozvolu za izvoz ili iznošenje kulturnog dobra ako uvjeti na temelju kojih je izdana više ne postoje odnosno ako utvrdi da se fizička ili pravna osoba koja je dobila dozvolu ne pridržava odredbi ovoga Zakona u vezi sa zaštitom i očuvanjem kulturnog dobra ili zlouporabi dozvolu suprotno razlozima i svrsi njegova izdavanja.

(6) Nakon ukidanja privremene dozvole izvoz ili iznošenje kulturnog dobra iz Republike Hrvatske ne smije se izvršiti, a ako je u trenutku ukidanja privremene dozvole kulturno dobro već izvezeno ili izneseno iz Republike Hrvatske, pravna i fizička osoba kojoj je ukinuta privremena dozvola mora kulturno dobro vratiti u Republiku Hrvatsku.

(7) Kada se zahtjev odnosi na predmet koji prema odredbama ovoga Zakona nije pod zaštitom, Ministarstvo će izdati o tome potvrdu za potrebe izvoza ili iznošenja.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(8) Privremeni izvoz i iznošenje kulturnih dobara pobliže uređuje ministar nadležan za kulturu pravilnikom.

Evidencija zahtjeva i odobrenja za izvoz i iznošenje

Članak 55.

(1) Ministarstvo vodi evidenciju zahtjeva i odobrenja danih za izvoz i iznošenje kulturnih dobara.

(2) Ministarstvo je dužno provjeriti je li kulturno dobro vraćeno u Republiku Hrvatsku u roku utvrđenom dozvolom iz članka 54. stavka 1. ovoga Zakona.

Uvoz i unošenje kulturnih dobara

Članak 56.

(1) Kulturna dobra mogu se uvoziti i unositi u Republiku Hrvatsku uz poštivanje zakona ili drugih propisa zemlje iz koje se uvoze ili unose odnosno zemlje na čijem su državnom području stvorena ili otkrivena.

(2) Kulturna dobra određena Uredbom (EU) 2019/880 mogu se uvoziti u Republiku Hrvatsku izvan carinskog područja Europske unije na temelju uvozne dozvole koju izdaje Ministarstvo ili izjave uvoznika u skladu s Uredbom (EU) 2019/880.

Povrat kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja država članica Europske unije

Članak 57.

(1) Države članice Europske unije mogu u postupku i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom zatražiti povrat kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s njihova državnog područja, ako se oni nalaze na području Republike Hrvatske.

(2) Odredbom stavka 1. ovoga članka ne zadire se u pravo država koje nisu članice Europske unije da ostvaruju povrat kulturnih predmeta prema mnogostranim i dvostranim međunarodnim ugovorima.

(3) Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje povrat kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja država članica Europske unije ne utječu na niti jedan građanski ili kazneni postupak koji prema nacionalnom zakonodavstvu država članica može pokrenuti, država članica koja je zatražila povrat i/ili vlasnik ukradenog kulturnog predmeta.

Pokretanje postupka za povrat

Članak 58.

(1) Država članica Europske unije koja je zatražila povrat nezakonito iznesenog kulturnog predmeta može pred nadležnim sudom u Republici Hrvatskoj pokrenuti postupak protiv samostalnog posjednika ili, ako to nije moguće, protiv nesamostalnog posjednika, radi osiguravanja povrata kulturnog predmeta koji je bio nezakonito iznesen s njezina državnog područja.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(2) Postupak se može pokrenuti samo ako su aktu kojim se pokreće postupak priloženi dokumenti s opisom predmeta na koji se zahtjev odnosi i u kojem je navedeno da je riječ o kulturnom predmetu te izjava nadležnih tijela države članice koja je zatražila povrat da je kulturni predmet nezakonito iznesen s njezina državnog područja na dan 1. siječnja 1993. ili nakon toga.

(3) Postupak iz stavka 1. ovoga članka može se pokrenuti u roku od tri godine od kada je nadležno središnje tijelo države članice Europske unije koja je zatražila povrat saznalo za mjesto na kojemu se kulturni predmet nalazi i za identitet njegova samostalnog posjednika ili nesamostalnog posjednika, a najdulje u roku od 30 godina od kada je kulturni predmet nezakonito iznesen iz državnog područja države članice koja je zatražila povrat.

(4) U slučaju predmeta koji su dio javnih zbirki iz članka 5. stavka 1. točke 12. ovoga Zakona i predmeta koji su dio inventara crkvenih ili drugih vjerskih institucija u državama članicama Europske unije u kojima oni podliježu posebnim aranžmanima za zaštitu u okviru nacionalnog prava, rok za postupak povrata je 75 godina, osim za one države članice u kojima postupak ne podliježe zastari ili u slučaju dvostranih sporazuma između Republike Hrvatske I drugih država članica Europske unije kojima se predviđa rok koji premašuje 75 godina.

(5) Postupak povrata nije dopušten ako u trenutku kada bi postupak trebao biti pokrenut iznošenje kulturnog predmeta s državnog područja države članice Europske unije koja je zatražila povrat više nije nezakonito.

Nalog suda za povrat

Članak 59.

Nadležni općinski sud u Republici Hrvatskoj naložit će, osim ako se radi o kulturnom predmetu koji je nezakonito iznesen s državnog područja države članice Europske unije prije vremena utvrđenog člankom 58. stavkom 2. ovoga Zakona ili isteku rokova ili nastupu okolnosti iz članka 58. stavaka 3. do 5. ovoga Zakona, povrat kulturnog predmeta ako utvrdi da se radi o nezakonito iznesenom kulturnom predmetu koji je nezakonito iznesen s državnog područja države članice Europske unije.

Pravična odšteta

Članak 60.

(1) Ako je naložen povrat predmeta, nadležni sud u Republici Hrvatskoj dosudit će samostalnom posjedniku pravičnu odštetu sukladno okolnostima slučaja, pod uvjetom da samostalni posjednik dokaže da je pri stjecanju predmeta postupao s dužnom pažnjom.

(2) Pri procjeni je li samostalni posjednik postupao s dužnom pažnjom u obzir se uzimaju sve okolnosti stjecanja, a posebno dokumentacija o porijeklu predmeta, dozvole za iznošenje koje su potrebne prema pravu države članice Europske unije koja je zatražila povrat, svojstva stranaka, plaćena cijena, pitanje je li samostalni posjednik izvršio uvid u bilo koji dostupan registar ukradenih kulturnih predmeta i bilo koje relevantne informacije koje je objektivno mogao pribaviti ili poduzeo bilo koji drugi korak koji bi u tim okolnostima poduzela razumna osoba.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(3) U slučaju stjecanja darovanjem ili nasljeđivanjem samostalni posjednik ne smije biti u povoljnijem položaju od osobe od koje je stekao predmet na taj način.

(4) Država članica Europske unije koja je zatražila povrat plaća odštetu iz stavka 1. ovoga članka pri povratu predmeta.

(5) Troškove nastale provedbom odluke o povratu kulturnog predmeta i troškove provedbe mjera iz članka 61. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona snosi država članica Europske unije koja je zatražila povrat.

(6) Plaćanje pravične odštete iz stavka 1. ovoga članka i troškova iz stavka 5. ovoga članka ne dovodi u pitanje pravo države članice Europske unije koja je zatražila povrat da poduzme korake radi naplate tih iznosa od osoba koje su odgovorne za nezakonito iznošenje kulturnog predmeta s njezina državnog područja.

(7) Pitanje vlasništva na kulturnom predmetu nakon povrata uređeno je pravom države članice Europske unije koja je zatražila povrat.

Suradnja s drugim tijelima

Članak 61.

(1) Ministarstvo je dužno surađivati s nadležnim nacionalnim tijelima drugih država članica Europske unije te će:

1. na zahtjev države članice Europske unije koja je zatražila povrat, tražiti određeni kulturni predmet koji je nezakonito iznesen s njezina državnog područja te identificirati samostalnog posjednika i/ili nesamostalnog posjednika. Zahtjev mora sadržavati sve informacije potrebne za olakšavanje potrage, posebno upućivanje na stvarno ili pretpostavljeno mjesto na kojem se predmet nalazi
2. obavijestiti zainteresiranu državu članicu Europske unije da je na državnom području Republike Hrvatske pronađen kulturni predmet, ako postoje osnove sumnje da je nezakonito iznesen s državnog područja druge države članice Europske unije
3. omogućiti nadležnim tijelima države članice Europske unije koja je zatražila povrat da provjere je li predmet u pitanju kulturni predmet, pod uvjetom da se provjera obavi u roku od šest mjeseci od obavijesti predviđene točkom 2. ovoga stavka. Ako se provjera ne obavi u propisanom roku, prestaju se primjenjivati odredbe točaka 4. i 5. ovoga stavka
4. poduzeti, u suradnji s državom članicom Europske unije koja je zatražila povrat, sve potrebne mjere za fizičko očuvanje kulturnog predmeta
5. spriječiti potrebnim privremenim mjerama svaku radnju kojom se izbjegava postupak povrata
6. postupati pri povratu kao posrednik između samostalnog posjednika i/ili nesamostalnog posjednika i države članice Europske unije koja je zatražila povrat. S tim ciljem Ministarstvo može, ne dovodeći u pitanje članak 60. ovoga Zakona, u prvom redu olakšati provedbu arbitražnog postupka u skladu sa zakonodavstvom Republike Hrvatske i uz uvjet da država članica koja je zatražila povrat i samostalni posjednik ili nesamostalni posjednik daju svoje formalno odobrenje

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

7. odmah nakon primitka zahtjeva iz točke 1. ovoga članka odnosno obavijesti da je pokrenut postupak za povrat kulturnog predmeta, obavijestiti središnja tijela drugih država članica Europske unije da je u Republici Hrvatskoj pokrenut postupak za povrat kulturnog predmeta koji je nezakonito iznesen s državnog područja određene države članice Europske unije.

(2) Kako bi surađivalo i savjetovalo se sa središnjim tijelima država članica Europske unije, Ministarstvo se služi modulom Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (u daljnjem tekstu: »IMI«) uspostavljenog Uredbom (EU) 1024/2012 posebno prilagođenim za kulturne predmete. Ministarstvo se može također služiti IMI-jem kako bi širilo relevantne informacije o slučaju u vezi s kulturnim predmetima koji su ukradeni ili nezakonito izneseni s državnog područja Republike Hrvatske.

(3) Ministarstvo odlučuje o korištenju IMI-ja od strane drugih nadležnih tijela Republike Hrvatske za potrebe provedbe odredbi članaka 56. do 62. ovoga Zakona.

(4) Razmjena informacija putem IMI-ja provodi se u skladu s važećim zakonskim odredbama o zaštiti osobnih podataka i privatnosti, ne dovodeći u pitanje mogućnost da se Ministarstvo uz IMI posluži i drugim sredstvima komunikacije s nadležnim središnjim tijelima drugih država članica Europske unije.

Povrat kulturnih dobara nezakonito iznesenih iz Republike Hrvatske u države članice Europske unije

Članak 62.

(1) Republika Hrvatska ima pravo zatražiti povrat kulturnih predmeta koji su nezakonito izneseni s njezina državnog područja, a nalaze se na području druge države članice Europske unije.

(2) Na zahtjev Republike Hrvatske za povrat kulturnih predmeta koji se nalaze na području druge države članice Europske unije na odgovarajući se način primjenjuju članci 57. do 61. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo je odgovorno za provođenje i koordinaciju svih aktivnosti vezanih za povrat kulturnih predmeta iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ministarstvo je dužno obavijestiti nadležno središnje tijelo druge države članice Europske unije da je Republika Hrvatska pokrenula postupak povrata kulturnih predmeta iz te države članice.

(5) Ministarstvo podnosi izvješće o primjeni odredbi članaka 57. do 62. ovoga Zakona Europskoj komisiji, u roku propisanom propisom iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona i nakon toga svakih pet godina.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

VIII. NADZOR NAD PROMETOM POKRETNIM KULTURNIM DOBRIMA

Upis djelatnosti prometa pokretnim kulturnim dobrima

Članak 63.

(1) Fizičke i pravne osobe koje obavljaju djelatnost prometa pokretnim kulturnim dobrima i predmetima iz članka 64. ovoga Zakona upisuju se u upisnik koji vodi Ministarstvo.

(2) Svrha vođenja upisnika iz stavka 1. ovoga članka je prikupljanje podataka radi sprječavanja protupravnog postupanja u prometu kulturnim dobrima.

(3) Fizičke i pravne osobe koje obavljaju djelatnost prometa pokretnim kulturnim dobrima dužne su voditi evidenciju nabave i prodaje te drugih pravnih poslova vezanih uz ta kulturna dobra.

(4) Svrha evidencije iz stavka 3. ovoga članka utvrđivanje je slijeda nabave i prodaje kulturnih dobara radi sprječavanja protupravnog postupanja u prometu kulturnim dobrima.

(5) Fizičke i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka prilikom stavljanja u promet pokretnoga kulturnog dobra dužne su prethodno provjeriti njegovo podrijetlo.

(6) Način vođenja i sadržaj upisnika i evidencije iz stavaka 1. I 3. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar nadležan za kulturu.

Evidencija prometa

Članak 64.

(1) Obveza vođenja evidencije za fizičke i pravne osobe iz članka 63. ovoga Zakona odnosi se i na promet drugim kulturnim predmetima koji imaju umjetničko, povijesno, arheološko i drugo značenje.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom stavka 1. ovoga članka i članka 63. stavaka 1. i 3. ovoga Zakona obavlja ovlaštena službena osoba Ministarstva, Ministarstva financija Carinske uprave za nadzor u području izvoza, uvoza, iznosa i unosa kulturnih dobara, svatko u svom djelokrugu.

IX. OBVEZE I PRAVA VLASNIKA KULTURNOG DOBRA I DRUGIH ODGOVORNIH OSOBA

Vlasništvo na kulturnom dobru

Članak 65.

(1) Za nepokretno i pokretno kulturno dobro mora biti utvrđen vlasnik.

(2) Ako kulturno dobro nema vlasnika ili se on ne može utvrditi ili je nepoznat, ili kulturno dobro ostane bez vlasnika, ili vlasnik napusti posjed pokretnog kulturnog dobra u namjeri da se odrekne vlasništva, vlasnikom pokretnog kulturnog dobra postaje Republika Hrvatska te treći ne mogu prisvojenjem steći vlasništvo na kulturnom dobru.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Nalaz pokretnog kulturnog dobra

Članak 66.

(1) Pokretna stvar za koju se predmnijeva da ima svojstva kulturnog dobra, a nalazi se ili se nađe u zemlji, moru ili vodi, vlasništvo je Republike Hrvatske te se ne može steći u vlasništvo prisvojenjem od strane trećih osoba.

(2) Osoba koja smatra da ima pravo vlasništva na stvari iz stavka 1. ovoga članka može kod nadležnog suda pokrenuti postupak radi utvrđivanja prava vlasništva.

(3) Na nađenu pokretnu stvar iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se propisi o nalazu blaga, a nalaznik nema pravo na nalazninu i naknadu nužnih troškova prema propisu kojim se uređuje vlasništvo i druga stvarna prava, ako se radi o namjernom i planiranom traženju blaga na nekretnini u vlasništvu druge osobe, suprotno odredbama ovoga Zakona.

Građevine arheološkog značenja

Članak 67.

(1) Građevina arheološkog značenja od interesa za Republiku Hrvatsku koja se nalazi ispod površine zemlje i čini jednu funkcionalnu cjelinu prema ovom Zakonu nije povezana s katastarskim česticama koje se nalaze iznad nje, javno je dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske, što se utvrđuje rješenjem Ministarstva po službenoj dužnosti.

(2) Kada se građevina iz stavka 1. ovoga članka proteže ispod jedne ili više katastarskih čestica, upis javnog dobra u općoj uporabi provest će se za cijelu građevinu.

(3) Građevina iz stavka 1. ovoga članka može se ustupiti na upravljanje i korištenje jedinicama lokalne i/ili jedinicama područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalazi, na njihov zahtjev.

(4) Dostava rješenja iz stavka 1. ovoga članka obavlja se objavom na mrežnim stranicama Ministarstva.

(5) Dostava rješenja iz stavka 1. ovoga članka smatra se obavljenom istekom osmoga dana od dana objave na mrežnim stranicama Ministarstva.

(6) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se nadležnom općinskom sudu radi provedbe u zemljišnoj knjizi i tijelu državne uprave nadležnom za katastar radi upisa u katastar.

(7) Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na rudarske i slične objekte.

Upis u zemljišnu knjigu javnog dobra u općoj uporabi

Članak 68.

(1) Građevina iz članka 67. stavka 1. ovoga Zakona upisuje se na temelju rješenja iz članka 67. stavka 1. ovoga Zakona kao posebno zemljišnoknjižno tijelo u posjedovnici novog zemljišnoknjižnog uloška, koji se radi toga osniva, uz naznaku brojeva zemljišnoknjižnih čestica ispod kojih se građevina nalazi.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(2) U vlastovnicu zemljišnoknjižnog uloška iz stavka 1. ovoga članka upisuje se javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske uz upis pravne osobe kojoj je ono dano na upravljanje i korištenje.

(3) Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na rudarske i slične objekte.

Obveze vlasnika i drugih odgovornih osoba

Članak 69.

(1) Vlasnik odnosno suvlasnici, nositelji prava na kulturnom dobru i drugi imatelji kulturnog dobra obvezni su:

- postupati s kulturnim dobrom s dužnom pažnjom, a osobito ga čuvati i redovito održavati
- provoditi ili osigurati provedbu mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara te mjera sigurnosno-tehničke zaštite utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima
- omogućiti nesmetan pristup radi pregleda kulturnog dobra u svrhu utvrđivanja njegova stanja i nadzora provedbe mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara osobama Ministarstva i nadležnoj inspekciji
- o svim promjenama na kulturnom dobru, oštećenju ili uništenju te o nestanku ili krađi kulturnog dobra odmah, a najkasnije sljedećeg dana obavijestiti Ministarstvo
- obavijestiti novog vlasnika ili nositelja prava o svim obvezama koje proizlaze iz ovoga Zakona, a posebno o naloženim mjerama zaštite i očuvanja tog kulturnog dobra od strane Ministarstva ili nadležne inspekcije
- dopustiti stručna i znanstvena istraživanja, tehnička i druga snimanja
- očuvati cjelovitost zaštićene zbirke pokretnih kulturnih dobara
- unijeti u godišnji i višegodišnji program održavanja zgrade koja je zaštićena kao kulturno dobro ili se nalazi u kulturno-povijesnoj cjelini provedbu mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra koje je utvrdilo Ministarstvo sukladno ovom Zakonu
- izvršavati sve druge obveze propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Suvlasnici su dužni međuvlasničkim ugovorom urediti način obavljanja poslova redovitog održavanja i provođenja mjera zaštite i očuvanja nepokretnog kulturnog dobra te izvršavanja drugih obveza iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Suvlasnici solidarno odgovaraju za nastalu štetu na kulturnom dobru.

(4) Redovito održavanje nepokretnog kulturnog dobra i provođenje drugih mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra koje je odobrilo Ministarstvo na zahtjev jednog od suvlasnika smatraju se poslovima redovitog upravljanja i za njihovo provođenje solidarno odgovaraju svi suvlasnici.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(5) Poslovima redovitog održavanja kulturnog dobra smatraju se: održavanje pokrova, krovišta, pročelja, uključujući prozore i vrata, odvodnja oborinskih voda, nužni popravci te drugi veći popravci koji su nužni za održavanje kulturnog dobra.

Obveza usklađivanja s mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra

Članak 70.

(1) Ministarstvo po službenoj dužnosti utvrđuje obvezu usklađenja s mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra rješenjem te određuje rok za provođenje usklađenja.

(2) Ako vlasnik ili suvlasnik, nositelj prava na kulturnom dobru i imatelj kulturnog dobra ne provede mjeru utvrđenu izvršnim rješenjem iz stavka 1. ovoga članka u određenom roku, na temelju konzervatorskog zapisnika inspekcija za zaštitu kulturnih dobara pokreće prekršajni postupak ili izdaje prekršajni nalog.

(3) Ako vlasnik ili suvlasnik, nositelji prava na kulturnom dobru i druge odgovorne osobe za kulturno dobro ne ispune obvezu sukladno rješenju o izvršenju iz stavka 2. ovoga članka, tu će mjeru provesti Ministarstvo putem trećih osoba na trošak vlasnika ili suvlasnika, nositelja prava na kulturnom dobru i druge odgovorne osobe za kulturno dobro.

(4) Ministarstvo utvrđuje obvezu vlasnika ili suvlasnika odnosno nositelja prava na naknadu troškova i visinu troškova izvršenja mjere iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Ako je upravljanje kulturnim dobrom povjereno upravitelju sukladno posebnom propisu, u postupcima iz stavaka 1. do 3. ovoga članka suvlasnike zastupa upravitelj koji je dužan provoditi mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra koje mu odredi Ministarstvo.

(6) Ako suvlasnici zbog određenih okolnosti nemaju više upravitelja kulturnog dobra, oni su dužni u roku od osam dana između njih imenovati osobu koja će ih zastupati i o tome obavijestiti Ministarstvo.

(7) Suvlasnici odgovaraju solidarno za provedbu izrečenih mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara i provedbu rješenja iz stavaka 1. do 3. ovoga članka.

(8) Promjena vlasnika ili nositelja prava na kulturnom dobru ili upravitelja ne utječe na tijek postupka provođenja propisane i utvrđene mjere zaštite i očuvanja koja je za određeno kulturno dobro na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga članka upisana u Registar kulturnih dobara te je na temelju ovoga Zakona ona obvezujuća za svakog novog vlasnika ili nositelja prava na kulturnom dobru i upravitelja te će Ministarstvo provesti izvršenje rješenja prema svakom novom vlasniku, nositelju prava i upravitelju.

(9) Žalba na rješenje iz stavaka 1. i 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Troškovi očuvanja i održavanja kulturnog dobra

Članak 71.

(1) Troškove u vezi s očuvanjem i održavanjem kulturnog dobra te provedbom mjera tehničke zaštite snosi vlasnik odnosno suvlasnici kulturnog dobra.

(2) Ako održavanje kulturnog dobra ili radovi na njegovu popravku, konzerviranju ili provedbi mjera tehničke zaštite zahtijevaju izvanredne troškove koji premašuju redovite troškove održavanja i prihode ili druge koristi koje vlasnik ima od kulturnog dobra, vlasnik ima pravo podnijeti zahtjev za naknadu izvanrednih troškova.

(3) Pravo na naknadu izvanrednih troškova ne ostvaruje se ako nisu provođene redovite mjere zaštite održavanja kulturnog dobra uslijed čega su nastali izvanredni troškovi.

(4) Izvanredne troškove iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje rješenjem Ministarstvo na zahtjev stranke, a sredstva se osiguravaju u državnom proračunu.

Obveze nositelja prava i drugih odgovornih osoba

Članak 72.

Ako vlasnik odnosno suvlasnik za drugoga pravnim poslom zasniva status nositelja drugih stvarnih ili obveznih prava na kulturnom dobru, u sadržaj takvog pravnog posla kao bitan sastojak dužan je unijeti odredbu o obvezi provođenja mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra od strane drugoga, inače s njime solidarno odgovara za počinjenu štetu na kulturnom dobru postupanjem koje je suprotno ovom Zakonu.

Ograničenja prava vlasništva na kulturnom dobru

Članak 73.

(1) Vlasništvo na kulturnom dobru može se prema posebnom zakonu ograničiti radi zaštite i očuvanja kulturnog dobra u slučajevima utvrđenim ovim Zakonom.

(2) Vlasništvo na kulturnom dobru može se ograničiti glede posjeda, uporabe i prometa kulturnim dobrom.

(3) Na kulturnom dobru može se provesti izvlaštenje i uspostaviti založno pravo.

Vrste ograničenja

Članak 74.

(1) Posjed kulturnog dobra može se ograničiti radi:

– dokumentiranja i istraživanja kulturnog dobra

– provedbe mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(2) Uporaba kulturnog dobra može se ograničiti radi sprječavanja promjene namjene kojom se kulturno dobro dovodi u izravnu opasnost koja može s obzirom na dane okolnosti prouzročiti njegovo oštećenje ili uništenje.

(3) Ograničenja prometa kulturnim dobrima jesu:

- posebne obveze prodavatelja kulturnog dobra, posrednika u kupoprodaji kulturnoga dobra i kupca
- pravo prvokupa
- obveza povrata proračunskih sredstava uloženih u zaštitu i očuvanje kulturnoga dobra prije njegove prodaje
- ograničavanje uvoza, unošenja, izvoza i iznošenja kulturnog dobra.

Ograničenja posjeda kulturnog dobra

Članak 75.

(1) Vlasnik kulturnog dobra i nositelj prava na kulturnom dobru obvezan je osobi koja za to ima odobrenje Ministarstva omogućiti:

- istraživanje i dokumentiranje kulturnog dobra i/ili
- provođenje mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra.

(2) Za ograničenja iz stavka 1. ovoga članka vlasnik i nositelj prava na kulturnom dobru nemaju pravo na naknadu, osim kad dokaže da je zbog toga pretrpio štetu.

Imenovanje privremenog skrbnika

Članak 76.

(1) Kad Ministarstvo utvrdi da vlasnik ne postupa sukladno odredbama ovoga Zakona ili ne postupa s dužnom pažnjom te prijeti opasnost od oštećenja ili uništenja kulturnog dobra, župan, gradonačelnik Grada Zagreba, gradonačelnik ili općinski načelnik na čijem se području kulturno dobro nalazi na prijedlog Ministarstva dužan je imenovati kulturnom dobru privremenog skrbnika.

(2) Ministarstvo može predložiti imenovanje privremenog skrbnika i u slučaju ostavinskog ili drugog postupka čiji je predmet kulturno dobro.

(3) Rješenjem o imenovanju privremenog skrbnika utvrđuju se njegova prava i obveze.

(4) Privremeni skrbnik dužan je za račun i na trošak vlasnika poduzimati mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra koje mu odredi Ministarstvo.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(5) Naknadu za rad privremenog skrbnika, kao i troškove provedenih mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra rješenjem utvrđuje župan, gradonačelnik Grada Zagreba, gradonačelnik ili općinski načelnik, a dužan ih je podmiriti vlasnik.

(6) Za osiguranje naplate troškova skrbništva koji su podmireni iz proračuna županije, Grada Zagreba, gradskog odnosno općinskog proračuna osniva se zakonsko založno pravo u korist županije, Grada Zagreba, grada ili općine koji su podmirili troškove.

(7) Župan, gradonačelnik Grada Zagreba, gradonačelnik ili općinski načelnik na prijedlog Ministarstva donijet će rješenje o prestanku skrbništva kada prestanu razlozi radi kojih je bilo uvedeno.

(8) Protiv rješenja iz stavaka 3., 5. i 7. ovoga članka može se podnijeti žalba, a o žalbi odlučuje Ministarstvo.

(9) Žalba na rješenje iz stavaka 3. i 7. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Napušteno kulturno dobro

Članak 77.

(1) Kad vlasnik privremeno napusti kulturno dobro tako da postoji neposredna opasnost od njegova oštećenja ili uništenja, župan, gradonačelnik Grada Zagreba, gradonačelnik ili općinski načelnik na čijem se području nalazi kulturno dobro dužan je postupiti sukladno članku 76. ovoga Zakona.

(2) Smatrat će se da je vlasnik privremeno napustio kulturno dobro ako je njegovo boravište nepoznato, a nema ovlaštenog zastupnika, te Ministarstvo nije u mogućnosti obavijestiti ga o njegovim obvezama u roku od šest mjeseci od dana pokušaja prve dostave pismena.

(3) Kad vlasnik trajno napusti nepokretno kulturno dobro, ono postaje vlasništvo općine odnosno grada na čijem se području nalazi kulturno dobro.

(4) Smatrat će se da je vlasnik trajno napustio kulturno dobro ako je njegovo boravište nepoznato, a nema ovlaštenog zastupnika, te svoje obveze ne izvršava deset godina od dana donošenja rješenja o skrbništvu.

Ograničenja u prometu kulturnih dobara

Članak 78.

(1) Prodavatelj kulturnog dobra, kao i posrednik u kupoprodaji kulturnog dobra, obvezan je kupcu:

- dati na znanje da je predmet kupoprodaje kulturno dobro zaštićeno prema odredbama ovoga Zakona
- predočiti dokaz o vlasništvu kulturnog dobra
- predočiti isprave o odricanju od prava prvokupa prema ovom Zakonu.

(2) Kupac kulturnog dobra dužan je obavijestiti Ministarstvo o mjestu gdje će se kupljeno kulturno dobro nalaziti.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Zakonsko pravo prvokupa

Članak 79.

(1) Vlasnik koji namjerava prodati pojedinačno zaštićeno kulturno dobro ili kulturno dobro unutar zaštićene kulturno-povijesne cjeline upisane u Listu svjetske baštine ili Listu ugrožene svjetske baštine, dužan ga je prije prodaje istodobno ponuditi Republici Hrvatskoj, županiji, Gradu Zagrebu, gradu ili općini na čijem se području to kulturno dobro nalazi, navodeći cijenu i druge uvjete prodaje.

(2) Prvenstvo u ostvarenju prava prvokupa ima grad ili općina u odnosu na županiju i Grad Zagreb pa Republika Hrvatska.

(3) Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, grad ili općina mora se očitovati o toj ponudi u roku od 60 dana od dana primitka pisane ponude.

(4) Ako se pravna osoba iz stavka 3. ovoga članka ne namjerava koristiti svojim pravom prvokupa, dužna je u roku od 30 dana od dana primitka ponude o tome obavijestiti druge pravne osobe koje imaju pravo prvokupa i vlasnika.

(5) Nakon isteka roka iz stavka 3. ovoga članka vlasnik može kulturno dobro prodati drugoj osobi uz cijenu koja ne može biti niža od cijene navedene u ponudi i pod uvjetima koji za kupca nisu povoljniji od uvjeta sadržanih u ponudi iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Ovlaštenici prava prvokupa iz stavka 1. ovoga članka mogu donijeti odluku da se u određenom razdoblju ili za određena kulturna dobra neće koristiti pravom prvokupa odnosno da se za arheološke zone neće koristiti pravo prvokupa.

(7) Odluka iz stavka 6. ovoga članka objavljuje se na mrežnim stranicama ovlaštenika.

Prodaja kulturnog dobra na aukciji

Članak 80.

(1) Kada se kulturno dobro prodaje na aukciji, organizator aukcije dužan je obavijestiti ovlaštenike prava prvokupa iz članka 79. ovoga Zakona 30 dana prije održavanja aukcije o svim početnim uvjetima prodaje kulturnog dobra putem aukcije te o mjestu i vremenu održavanja aukcijske prodaje.

(2) Predstavnik ovlaštenika prava prvokupa iz članka 79. ovoga Zakona može iskoristiti pravo prvokupa sukladno ovom Zakonu nakon utvrđivanja prodajne cijene kulturnog dobra na aukciji, a najkasnije do okončanja aukcijske prodaje.

(3) Organizator aukcijske prodaje dužan je nakon utvrđivanja cijene za kulturno dobro koje je bilo predmet aukcije zatražiti od prisutnih predstavnika ovlaštenika iz članka 79. ovoga Zakona očitovanje o korištenju prava prvokupa.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Ovršna prodaja kulturnog dobra

Članak 81.

(1) Pravne osobe iz članka 79. stavka 1. ovoga Zakona imaju pravo prvokupa i u slučaju ovršne prodaje kulturnoga dobra, i to prema uvjetima ponude u postupku ovrhe koja je najpovoljnija za vlasnika kulturnog dobra.

(2) Osoba koja provodi postupak ovršne prodaje kulturnog dobra dužna je obavijestiti pravne osobe iz članka 79. stavka 1. ovoga Zakona da je određena prisilna prodaja te dostaviti pisane uvjete ponude utvrđene za prodaju kulturnog dobra.

Poništenje prodaje

Članak 82.

(1) Ako vlasnik proda nepokretno kulturno dobro protivno odredbama ovoga Zakona, pravna osoba iz članka 79. stavka 1. ovoga Zakona može podnijeti tužbu sudu za poništenje ugovora o kupoprodaji.

(2) Tužba iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti i kad ugovor nije sklopljen u pisanom obliku.

(3) Tužba iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti u roku od 90 dana od dana saznanja da je sklopljen ugovor o kupoprodaji, ali najkasnije u roku od pet godina od dana sklapanja ugovora.

(4) Pravna osoba iz članka 79. stavka 1. ovoga Zakona ima pravo na poništenje ugovora samo ako njezin zastupnik pred sudom izjavi da kupuje nepokretno kulturno dobro po cijeni i uvjetima pod kojima je prodano.

(5) Ako vlasnik proda arheološke predmete ili druga pokretna kulturna dobra protivno odredbama ovoga Zakona, pravni posao prodaje je ništetan.

Povrat uloženih sredstava

Članak 83.

(1) Ako vlasnik prodaje kulturno dobro u roku od pet godina računajući od dana ulaganja sredstava iz državnog proračuna u zaštitu, očuvanje i obnovu kulturnog dobra, dužan je prije prodaje vratiti iznos uloženih sredstava uplatom u korist državnog proračuna.

(2) Ako vlasnik iz stavka 1. ovoga članka proda kulturno dobro u roku kraćem od pet godina od dana ulaganja sredstava iz državnog proračuna i prije prodaje ne vrati iznos uloženih sredstava uplatom u korist državnog proračuna, pravni posao prodaje navedenog kulturnog dobra je ništetan.

(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju prodaje kulturnih dobara obnovljenih na temelju zakona kojim se uređuje obnova zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Izvlaštenje kulturnog dobra

Članak 84.

(1) Smatra se da postoji interes Republike Hrvatske za izvlaštenje kulturnog dobra:

- ako prijeti opasnost od oštećenja ili uništenja kulturnog dobra, a vlasnik kulturnog dobra nema mogućnosti ili interesa osigurati provedbu svih određenih mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra
- ako se na drugi način ne može osigurati obavljanje arheoloških istraživanja i iskopavanja ili provedba mjera tehničke zaštite na kulturnom dobru
- ako se osigurava trajna zaštita, očuvanje i predstavljanje iznimno vrijedne arheološke baštine i drugih iznimno vrijednih kulturnih dobara
- u slučaju pronalaska iznimno značajnog arheološkog nalaza ili nalazišta
- ako na drugi način nije moguće osigurati dostupnost kulturnog dobra za javnost.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, Vlada Republike Hrvatske može donijeti odluku o utvrđivanju interesa Republike Hrvatske za izvlaštenje kulturnog dobra u slučaju koji nije utvrđen stavkom 1. ovoga članka.

(3) Izvlaštenje može biti potpuno ili nepotpuno, a radi izvlaštenja kulturnog dobra mogu se provesti pripremne radnje i privremeno uzimanje u posjed sukladno propisima o izvlaštenju.

(4) Postupak za izvlaštenje kulturnog dobra pokreće se na prijedlog Ministarstva te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem se području nalazi kulturno dobro.

(5) Izvlaštenje kulturnog dobra provodi se na način propisan zakonom kojim se uređuje izvlaštenje.

Popravljanje štete na kulturnom dobru

Članak 85.

(1) Vlasnik, nositelj prava na kulturnom dobru i imatelj kulturnog dobra dužan je popraviti štetu na kulturnom dobru koja je prouzročena radnjama protivnim odredbama ovoga Zakona.

(2) Ministarstvo će rješenjem obvezati osobu iz stavka 1. ovoga članka da štetu u određenom roku otkloni povratom u prijašnje stanje ako je to moguće, putem specijaliziranih fizičkih i pravnih osoba kada je to ovim Zakonom propisano.

(3) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka ne popravi štetu u roku koji mu je odredilo rješenjem Ministarstvo, to će se rješenje prisilno izvršiti.

(4) Žalba na rješenje iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Ako nije moguće popraviti štetu na kulturnom dobru povratom u prijašnje stanje, Ministarstvo će pokrenuti sudski postupak za naknadu štete sukladno posebnim propisima.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Prava vlasnika kulturnog dobra

Članak 86.

Prava vlasnika kulturnog dobra, pored prava utvrđena posebnim zakonom i uz ograničenja ovim Zakonom jesu:

- pravo na naknadu radi ograničenja prava vlasništva na kulturnom dobru ako postupa sukladno odredbama ovoga Zakona i provodi mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra koje odredi Ministarstvo
- pružanje stručne pomoći Ministarstva radi održavanja i pravilne zaštite i očuvanja kulturnog dobra odnosno u hitnim slučajevima kada prijeti izravna opasnost od oštećenja kulturnog dobra odmah, a najkasnije tri dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva na način propisan ovim Zakonom.

X. OBAVLJANJE POSLOVA NA ZAŠTITI I OČUVANJU KULTURNIH DOBARA

Poslovi na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara

Članak 87.

(1) Upravne i stručne poslove na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara predviđene ovim Zakonom te inspekcijske poslove u području zaštite i očuvanja kulturnih dobara obavljaju ovlaštene službene osobe Ministarstva.

(2) Hrvatski restauratorski zavod, ostale restauratorske ustanove, muzeji, arhivi i knjižnice obavljaju poslove na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara u okviru svoje djelatnosti u skladu s ovim Zakonom i posebnim zakonima.

Nadležnost

Članak 88.

(1) Ministarstvo na način propisan ovim Zakonom obavlja upravne i stručne poslove zaštite i očuvanja kulturnih dobara, i to: istraživanje, proučavanje, praćenje, evidentiranje, dokumentiranje, vrednovanje, utvrđivanje statusa i donošenje mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra, njihovu provedbu i nadzor provedbe, izrade konzervatorskih podloga, standarda, programa i smjernica, promicanje kulturnih dobara, nadzor prometa kulturnim dobrima, uvoz, unošenje, izvoz i iznošenje kulturnih dobara te druge poslove predviđene ovim Zakonom i drugim zakonskim propisima.

(2) Ministarstvo daje mišljenja na prostorne planove, na zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, na strateške projekte, o sadržaju strateške procjene utjecaja na okoliš, o strateškoj studiji utjecaja na okoliš te izvješća o stanju u prostoru za Republiku Hrvatsku.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(3) U Ministarstvu se ustrojavaju područne jedinice u svrhu obavljanja upravnih i stručnih poslova iz stavka 1. ovoga članka na području jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao područni konzervatorski uredi, područne konzervatorske službe, područni konzervatorski odjeli te njihove ispostave koje obavljaju poslove propisane ovim Zakonom, Uredbom o unutarnjem ustrojstvu, propisima kojima se uređuju poslovi državne uprave te drugim propisima.

(4) Službenici Ministarstva koji obavljaju poslove iz stavka 1. ovoga članka imaju službenu iskaznicu kojom dokazuju njihovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti. Obrazac i način izdavanja službene iskaznice propisuje ministar nadležan za kulturu.

(5) Ministarstvo je prvostupanjsko tijelo u upravnim postupcima zaštite kulturnih dobara.

(6) Žalbe protiv rješenja donesenih u upravnom postupku po ovom Zakonu rješava nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski postupak Ministarstva.

Nadzor nad zakonitošću rada

Članak 89.

(1) Upravni nadzor nad radom Hrvatskog restauratorskog zavoda, Hrvatskog državnog arhiva i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u dijelu koji se odnosi na povjerene poslove državne uprave obavlja Ministarstvo.

(2) Ministarstvo obavlja nadzor nad zakonitošću rada i nadzor nad stručnim radom Hrvatskog restauratorskog zavoda, Hrvatskog državnog arhiva i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

(3) Ministarstvo obavlja nadzor nad zakonitošću rada i nadzor nad stručnim radom ustanova iz članaka 105. i 106. ovoga Zakona.

Inspekcijski nadzor

Članak 90.

Inspekcijski nadzor obavljaju službene osobe ovlaštene za obavljanje inspekcijskog nadzora sukladno ovom Zakonu (u daljnjem tekstu: inspektor za zaštitu kulturnih dobara).

Uvjeti za raspored inspektora za zaštitu kulturnih dobara

Članak 91.

(1) Inspekcijski nadzor iz članka 90. ovoga Zakona mogu obavljati osobe koje imaju završen sveučilišni diplomski studij, sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij ili specijalistički diplomski stručni studij, ili s njim izjednačen studij, i druge uvjete propisane uredbom i pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva.

(2) Inspekcijski nadzor zaštite kulturnih dobara mogu obavljati i drugi službenici Ministarstva na temelju ovlaštenja ministra nadležnog za kulturu.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Iskaznica i značka inspektora za zaštitu kulturnih dobara

Članak 92.

(1) Inspektori za zaštitu kulturnih dobara imaju posebnu iskaznicu i značku kojom dokazuju njihovo službeno svojstvo, identitet i ovlast.

(2) Inspektor za zaštitu kulturnih dobara vodi očevidnik o obavljenim nadzorima.

(3) Način vođenja očevidnika o obavljenim pregledima i očevidnika izdanih službenih iskaznica i službenih znački te sadržaj zapisnika o obavljenom inspekcijskom nadzoru i obrasce iskaznica i znački inspektora za zaštitu kulturnih dobara propisuje ministar nadležan za kulturu naputkom.

Ovlaštenja i dužnosti inspektora za zaštitu kulturnih dobara

Članak 93.

(1) Inspektor za zaštitu kulturnih dobara ovlašten je i ima dužnost u obavljanju nadzora pregledati kulturno dobro, prostor u koje je kulturno dobro smješteno, dokumentaciju i opremu, po potrebi saslušati pojedine osobe i prikupiti druge dokaze u upravnom postupku fotografiranjem, snimanjem, videozapisom i slično te zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osoba, kao i obavljati druge radnje u skladu sa svrhom inspekcijskog nadzora.

(2) Nadzirana osoba dužna je inspektoru za zaštitu kulturnih dobara osigurati uvjete za provedbu nadzora, omogućiti mu pregled kulturnog dobra, uvid u dokumentaciju koju zatraži i dati mu potrebne podatke i obavijesti.

(3) Ako nadzirana osoba nije zatečena, inspektor za zaštitu kulturnih dobara ovlašten je obaviti nadzor pregledom kulturnog dobra, ulaskom u građevinu ili njezin dio te drugu nekretninu.

(4) Inspektor za zaštitu kulturnih dobara ne smije u neslužbene svrhe koristiti informacije, podatke ili saznanja koja ima ili su mu dostupna prilikom obavljanja poslova inspekcijskog nadzora niti smije koristiti i davati obavijesti, podatke ili saznanja za ostvarivanje bilo kakve imovinske ili druge koristi za sebe ili za drugu osobu.

(5) Inspektor za zaštitu kulturnih dobara dužan je u obavljanju inspekcijskih poslova čuvati identitet podnositelja predstavke.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, inspektor za zaštitu kulturnih dobara odnosno drugi državni službenik nije dužan čuvati identitet podnositelja predstavke koji sudjeluje u postupku kao zainteresirana osoba radi zaštite svojih prava i pravnih interesa ako to po prirodi stvari nije moguće ili je tako propisano posebnim zakonom.

(7) Inspektor za zaštitu kulturnih dobara i drugi službenik dužni su kao inspekcijsku tajnu odnosno kao drugu odgovarajuću vrstu tajne čuvati sve osobne i druge povjerljive podatke koje saznaju u obavljanju svojih dužnosti u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita podataka i tajnost podataka.

(8) Osobe iz stavka 7. ovoga članka dužne su čuvati tajnost i povjerljivost podataka i nakon prestanka obavljanja poslova u Ministarstvu.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(9) Ministarstvo je dužno kao inspekcijsku tajnu čuvati svu dokumentaciju, zabilješku, zapisnik, nacrt rješenja, rješenje, zaključak, prekršajni akt, kaznenu prijavu, uputu za rad, izjavu stranke, predstavku, pritužbu te sve druge podatke i dokaze utvrđene odnosno nastale u vezi s inspekcijskim postupkom.

(10) Dokumentaciju i podatke iz stavka 9. ovoga članka, prikupljene ili utvrđene u inspekcijskom nadzoru, te identitet podnositelja predstavke u skladu sa stavkom 5. ovoga članka Ministarstvo može dati samo sudovima, tijelima državne uprave i drugim državnim tijelima, na njihov obrazloženi pisani zahtjev u postupcima iz njihove nadležnosti.

Pribavljanje isprava od drugih javnopravnih tijela

Članak 94.

Druga javnopravna tijela dužna su na zahtjev inspektora za zaštitu kulturnih dobara dostaviti ili osigurati neposredan pristup i uvid u isprave i druge dokumente o kulturnom dobru koji su nastali, pribavljeni ili doneseni u postupcima koje vode ta tijela, a vezano uz vođenje poslova inspekcijskog nadzora na određenom kulturnom dobru.

Utvrđivanje usklađenosti rada sa zakonom

Članak 95.

Izravnim uvidom u opće i pojedinačne akte, uvjete i način rada nadziranih osoba inspektor za zaštitu kulturnih dobara utvrđuje jesu li usklađeni s ovim Zakonom i drugim propisima kojima se uređuje zaštita i očuvanje kulturnih dobara te ima li nadzirana osoba odobrenje, dopuštenje ili drugi propisani akt kojim joj se dopušta obavljanje poslova u vezi s kulturnim dobrom, i to kod:

- restauratorskih zavoda, muzeja, arhiva i knjižnica u dijelu koji se odnosi na zaštitu kulturnih dobara te drugih ustanova koje obavljaju poslove zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- specijaliziranih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

Nadzor stanja kulturnih dobara i provođenja mjera zaštite i očuvanja

Članak 96.

Inspektor za zaštitu kulturnih dobara nadzire stanje kulturnih dobara i provođenje mjera njihove zaštite i očuvanja, uporabu i promet kulturnih dobara, izvršavanje i provedbu odredbi ovoga Zakona:

- izvođenje konzervatorskih, restauratorskih i drugih sličnih radova na kulturnom dobru sukladno izdanim uvjetima i odobrenjima
- izvođenje radova na kulturnim dobrima koji se obavljaju na temelju akata izdanih sukladno posebnim propisima

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

– arheološka iskopavanja i istraživanja, podvodne aktivnosti i vađenje potonulih kulturnih dobara uz pridržavanje propisanih uvjeta i odobrenja
– promet kulturnim dobrima, primjenu prava prvokupa te izvoz, iznošenje, uvoz i unošenje kulturnih dobara
– primjenu drugih propisa i mjera utvrđenih ovim Zakonom.

Mjere i rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti

Članak 97.

(1) Ako inspektor za zaštitu kulturnih dobara utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon ili propis donesen na osnovi njega, pisano će utvrditi nedostatke i nepravilnosti i rješenjem odrediti mjere i rok za njihovo otklanjanje, a rješenje može donijeti bez prethodnog izjašnjavanja stranke.

(2) U obavljanju poslova inspektor za zaštitu kulturnih dobara ima pravo i obvezu:

a) narediti:
   1. otklanjanje utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti
   2. otklanjanje posljedica koje su nastale protuzakonitom radnjom odnosno propuštanjem
   3. obustavu obavljanja neodobrenih radova i zahvata na kulturnom dobru
   4. obustavu obavljanja djelatnosti koja izravno prouzrokuje štetu na kulturnom dobru
   5. otklanjanje štete
   6. privremeno oduzimanje pokretnog kulturnog dobra radi njegove zaštite
   7. poduzimanje drugih mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara sukladno ovom Zakonu i drugim propisima

b) zabraniti:
   1. provedbu protuzakonite radnje
   2. izvođenje radova i radnji na kulturnom dobru bez izdanih posebnih uvjeta zaštite ili bez odobrenja odnosno u nesuglasju s njima
   3. arheološka iskopavanja i istraživanja koja provodi neovlaštena pravna ili fizička osoba koja nije stručno osposobljena
   4. neodobrene podvodne aktivnosti i istraživanja
   5. neodobreni promet kulturnim dobrima i promet bez primjene prava prvokupa
   6. izvoz, iznošenje te uvoz i unošenje kulturnih dobara suprotno odredbama ovoga Zakona
   7. neovlašteno obavljanje restauratorskih ili konzervatorskih poslova
   8. izvođenje restauratorskih ili konzervatorskih radova na kulturnim dobrima suprotno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(3) Inspektor za zaštitu kulturnih dobara ovlašten je zabraniti i druge protuzakonite radnje prema odredbama propisa kojima se uređuje gradnja i prostorno uređenje.

(4) Inspektor za zaštitu kulturnih dobara ovlašten je:

– podnijeti optužni prijedlog protiv počinitelja prekršaja sukladno Prekršajnom zakonu

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

– izdati prekršajni nalog sukladno Prekršajnom zakonu

– podnijeti kaznenu prijavu protiv počinitelja kaznenog djela u slučaju kršenja članka 23. stavaka 1. i 2., članka 52. stavka 1. ovoga Zakona te u drugim slučajevima

– izreći novčanu kaznu propisanu ovim Zakonom.

Oduzimanje kulturnog dobra

Članak 98.

(1) Ako inspektor za zaštitu kulturnih dobara utvrdi da je nadzirana osoba protuzakonitom radnjom došla u posjed kulturnog dobra, može privremeno, do donošenja rješenja o izvršenom prekršaju odnosno do presude o izvršenom kaznenom djelu, oduzeti rješenjem kulturno dobro ili predmet kojim je počinjeno kazneno djelo ili prekršaj.

(2) O privremenom oduzimanju izdaje se potvrda uz istodobno pokretanje prekršajnog odnosno kaznenog postupka.

Naplata novčane kazne u upravnom postupku

Članak 99.

Inspektor za zaštitu kulturnih dobara ovlašten je izreći i naplatiti novčanu kaznu u upravnom postupku u slučajevima iz članka 97. ovoga Zakona ako nije pokrenut prekršajni postupak.

Obavijest drugoj inspekciji ili nadležnom tijelu

Članak 100.

Ako inspektor za zaštitu kulturnih dobara utvrdi povredu odredaba ovoga Zakona ili drugog propisa nad primjenom kojih nadzor obavlja druga inspekcija ili drugo tijelo državne uprave, izvijestit će najkasnije u roku od tri dana nadležnu inspekciju odnosno nadležno tijelo državne uprave.

Obavijest o ispunjenju rješenja

Članak 101.

(1) Nadzirana osoba dužna je o ispunjenju rješenjem naloženoga postupanja izvijestiti inspektora za zaštitu kulturnih dobara u roku od osam dana od dana isteka roka za ispunjenje obveze.

(2) Ako nadzirana osoba ne postupi po rješenju inspektora za zaštitu kulturnih dobara, izvršenje će provesti Ministarstvo putem trećih osoba na njezin trošak.

Žalbe

Članak 102.

(1) Žalbe protiv rješenja inspektora za zaštitu kulturnih dobara rješava nadležna ustrojstvena jedinica za drugostupanjski postupak Ministarstva iz članka 88. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Žalba iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Provedba izvršenja rješenja

Članak 103.

Po isteku roka od deset godina od dana kad je rješenje doneseno u upravnom postupku po ovom Zakonu postalo izvršno, rješenje se ne može izvršiti, ali se može donijeti novo rješenje.

XI. USTANOVE ZA ZAŠTITU I OČUVANJE KULTURNIH DOBARA

Hrvatski restauratorski zavod

Članak 104.

(1) Hrvatski restauratorski zavod je javna ustanova od interesa za Republiku Hrvatsku koja obavlja poslove zaštite i očuvanja kulturnih dobara:

- provodi konzervatorsko-restauratorska istraživanja na kulturnim dobrima, izrađuje konzervatorsko-restauratorske elaborate
- provodi prirodoslovna i tehnička istraživanja
- provodi arheološka istraživanja
- provodi hitne mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- provodi radove preventivnog konzerviranja i radove konzerviranja – restauriranja
- provodi programe stručnog osposobljavanja radi stjecanja stručnog zvanja
- provodi druge programe stručnog usavršavanja za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova, obrtničkih i drugih radova na kulturnim dobrima (radionice, prezentacije, predavanja)
- na zahtjev Ministarstva sudjeluje u obavljanju stručnog nadzora, uz obvezu dostavljanja stručnih mišljenja
- izrađuje projektnu dokumentaciju sukladno posebnom propisu
- izrađuje, prikuplja i čuva drugu dokumentaciju nastalu u provođenju mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- obavlja zadaće središnje dokumentacijske ustanove za pohranu, čuvanje i zaštitu dokumentacije o provedbi mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- razvija konzervatorsko-restauratorsku djelatnost
- organizira izložbe, izdaje publikacije i održava prezentacije svojih aktivnosti
- obavlja i druge poslove sukladno ovom Zakonu i statutu.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(2) Hrvatski restauratorski zavod provodi stručne ispite i vodi Evidenciju o stečenim stručnim zvanjima.

(3) U slučaju nastanka ili proglašenja izvanrednih okolnosti Hrvatski restauratorski zavod, prema naredbi ministra nadležnog za kulturu, provodi mjere za sprječavanje nastanka štete na kulturnim dobrima, utvrđivanje nastale štete, ublažavanje i njezino uklanjanje u suradnji s drugim ustanovama za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara, specijaliziranim pravnim i fizičkim osobama te sustavom civilne zaštite.

Druge ustanove za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara

Članak 105.

Za poslove restauriranja, konzerviranja i obnove kulturnih dobara županije, Grad Zagreb, općine ili gradovi mogu osnivati javne ustanove.

Specijalizirane pravne i fizičke osobe

Članak 106.

(1) Poslovi izrade projektne dokumentacije, dokumentiranja, istraživanja, restauriranja, konzerviranja, održavanja i obnove kulturnih dobara mogu se obavljati samo uz dopuštenje koje fizičkoj osobi izdaje rješenjem Ministarstvo, ako fizička osoba ima odgovarajuće obrazovanje i iskustvo stečeno u radu na kulturnim dobrima odnosno utvrđenu stručnu osposobljenost, sukladno pravilniku iz stavka 8. ovoga članka.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, fizička osoba u smislu ovoga Zakona ima dopuštenje za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova određene uže specijalnosti ako ima stručno zvanje za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova stečeno prema članku 108. ovoga Zakona ili zakona kojim se uređuje muzejska djelatnost.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka ne primjenjuje se na fizičku osobu koja ima stručno zvanje za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova određene uže specijalnosti za koju je utvrđeno sukladno članku 107. ovoga Zakona da ispunjava pretpostavke za ukidanje dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te se ona briše iz Upisnika iz stavka 6. ovoga članka.

(4) Pravna osoba u smislu ovoga Zakona ima dopuštenje za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka ako za obavljanje registrirane djelatnosti osigura rad fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka odnosno ako za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova određene uže specijalnosti osigura rad fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka primjenjuje se i na obrtnika koji osigura rad fizičke osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, kada obrtnik kao fizička osoba nema za te poslove dopuštenje u smislu ovoga Zakona.

(6) Ministarstvo vodi Upisnik fizičkih osoba iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(7) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(8) Ministar nadležan za kulturu, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo, pravilnikom razrađuje uvjete koje mora ispunjavati fizička osoba za dobivanje dopuštenja za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka.

Ukidanje dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara

Članak 107.

(1) Ministarstvo će ukinuti rješenjem fizičkoj osobi izdano dopuštenje iz članka 106. stavka 1. ovoga Zakona ako:

- postupa protivno odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenim na temelju ovoga Zakona
- postupa protivno mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra i/ili izdanim posebnim uvjetima zaštite
- tijekom izvođenja radova i zahvata ošteti kulturno dobro
- se utvrdi da poslove za koje joj je izdano dopuštenje ne obavlja sukladno pravilima struke, zbog čega je nastala šteta na kulturnom dobru
- je protiv nje pokrenut kazneni postupak zbog oštećenja ili uništenja kulturnog dobra
- je obavljala ili obavlja poslove predviđene člankom 106. stavkom 1. ovoga Zakona bez odobrenja za zahvate na kulturnom dobru Ministarstva
- se naknadno utvrdi da podaci na temelju kojih je izdano dopuštenje nisu istiniti
- se naknadno promijene uvjeti na temelju kojih je izdano dopuštenje odnosno ako fizička osoba kojoj je izdano dopuštenje prestane ispunjavati propisane uvjete
- je obavljala ili obavlja poslove predviđene člankom 106. stavkom 1. ovoga Zakona kao neregistriranu djelatnost suprotno zakonu kojim se uređuje zabrana obavljanja neregistrirane djelatnosti.

(2) Za utvrđivanje nastale štete na kulturnom dobru Ministarstvo može imenovati povjerenstvo iz reda istaknutih stručnjaka koji obavljaju poslove zaštite i očuvanja kulturnih dobara ili ovlastiti javnu ustanovu za utvrđivanje nastale štete.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(4) Na temelju izvršnog rješenja iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo će brisati fizičku osobu odnosno obavljanje određenih poslova iz Upisnika.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(5) Nakon isteka roka od dvije godine fizička osoba iz stavka 4. ovoga članka koja je brisana iz Upisnika može podnijeti zahtjev Ministarstvu za izdavanje dopuštenja odnosno upis obavljanja određenih poslova u Upisnik.

Stručna zvanja za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova

Članak 108.

(1) Konzervatorsko-restauratorske poslove na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara u javnim ustanovama za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara i drugim specijaliziranim pravnim osobama kojima su osnivači Republika Hrvatska, županija, Grad Zagreb, gradovi i općine obavljaju zaposlenici koji imaju odgovarajuća stručna zvanja.

(2) Stručna zvanja za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara mogu stjecati i druge fizičke osobe u skladu s pravilnikom iz stavka 3. ovoga članka.

(3) Stručna zvanja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara iz stavka 1. ovoga članka te uvjete i način njihova stjecanja propisat će pravilnikom ministar nadležan za kulturu.

XII. HRVATSKO VIJEĆE ZA KULTURNA DOBRA

Poslovi i zadaće Vijeća

Članak 109.

Hrvatsko vijeće za kulturna dobra (u daljnjem tekstu: Vijeće) savjetodavno je stručno tijelo ministra nadležnog za kulturu koje obavlja sljedeće poslove:

- raspravlja i daje mišljenje o Nacionalnom programu zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- daje mišljenje na konzervatorske podloge, konzervatorske smjernice, standarde i programe mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- daje preporuke za unaprjeđivanje djelatnosti zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- može imenovati stručne radne skupine odnosno radna povjerenstva za rješavanje složenih pitanja iz područja zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- upoznaje se s programima zaštite kulturnih dobara i njihovom provedbom
- može predložiti ministru nadležnom za kulturu donošenje odluke o proglašenju ugroženoga kulturnog dobra
- daje mišljenje u postupku donošenja odluke Ministarstva o prestanku statusa kulturnog dobra
- raspravlja o složenim pitanjima u području zaštite i očuvanja kulturnih dobara i predlaže rješenja
- obavlja i druge poslove i zadaće koje mu povjeri ministar nadležan za kulturu sukladno ovom Zakonu.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Sastav Vijeća

Članak 110.

(1) Vijeće ima predsjednika i osam članova.

(2) Predsjednika i sedam članova Vijeća imenuje ministar nadležan za kulturu iz reda istaknutih stručnjaka za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara, a ravnatelj Hrvatskog restauratorskog zavoda član je Vijeća po položaju.

(3) Ministar nadležan za kulturu pokreće postupak imenovanja predsjednika i sedam članova Vijeća javnim pozivom.

(4) Javni poziv iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva, a rok za podnošenje prijedloga ne može biti kraći od 30 dana od dana objave javnoga poziva.

(5) Mandat članova Vijeća traje četiri godine.

Način rada Vijeća

Članak 111.

(1) Vijeće radi u sjednicama na kojima je nazočna natpolovična većina članova.

(2) Vijeće donosi zaključke i mišljenja većinom glasova nazočnih članova, a odluke većinom od ukupnog broja članova.

(3) Vijeće može prema potrebi osnivati stručna povjerenstva radi rasprave stručnih pitanja o očuvanju i zaštiti kulturnih dobara.

(4) Sjednicama Vijeća redovito prisustvuju ravnatelj upravne organizacije Ministarstva nadležne za zaštitu kulturne baštine i glavni konzervatori Ministarstva.

(5) Administrativne poslove Vijeća obavlja Ministarstvo, a sredstva za njegov rad osiguravaju se u državnom proračunu.

(6) Vijeće donosi poslovnik o svom radu.

XIII. FINANCIRANJE ZAŠTITE I OČUVANJA KULTURNIH DOBARA

Osiguranje sredstava za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara

Članak 112.

(1) Sredstva za održavanje i očuvanje kulturnog dobra osigurava vlasnik kulturnoga dobra odnosno imatelj dobra ako dobro ne koristi vlasnik.

(2) Oslobođenja i povlastice koje vlasnik odnosno imatelj kulturnog dobra ostvari na temelju ovoga Zakona smatraju se poticajem Republike Hrvatske u svrhu očuvanja kulturnih dobara.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Izvori sredstava

Članak 113.

Sredstva za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara osiguravaju se iz:

- državnog proračuna
- proračuna županija odnosno Grada Zagreba, gradova ili općina za privremeno zaštićena kulturna dobra i kulturna dobra koja se nalaze na području županije odnosno Grada Zagreba, grada ili općine, a u cijelosti za dobra stavljena pod zaštitu na temelju članka 22. ovoga Zakona
- donacija, naknada za koncesije, zapisa i zaklada
- drugih izvora utvrđenih ovim Zakonom ili drugim propisima.

Nacionalni program zaštite i očuvanja kulturnih dobara

Članak 114.

Sredstva iz državnog proračuna na temelju Nacionalnog programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara raspoređuje Ministarstvo za financiranje:

- zaštite i očuvanja kulturnih dobara u vlasništvu Republike Hrvatske, osim sredstava za tekuće održavanje koje osigurava nadležno tijelo Vlade Republike Hrvatske
- provedbe nacionalnog programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara
- izvanrednih troškova održavanja kulturnih dobara sukladno članku 71. ovoga Zakona
- hitnih mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra sukladno člancima 31. i 32. ovoga Zakona
- naknade vlasnicima radi ograničenja prava vlasništva sukladno članku 86. ovoga Zakona.

Drugi izvori financiranja

Članak 115.

U proračunu županija, Grada Zagreba, gradova ili općina osiguravaju se sredstva za financiranje:

- zaštite i očuvanja kulturnih dobara u vlasništvu županije,
- Grada Zagreba, grada ili općine
- zaštite kulturnih dobara u izvanrednim uvjetima sukladno članku 31. ovoga Zakona
- sudjelovanja u nacionalnom programu zaštite i očuvanja kulturnih dobara koji se nalaze na njihovu području
- zaštite i očuvanja dobara iz članka 22. ovoga Zakona.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Proračunski prihodi po osnovi uporabe kulturnih dobara

Članak 116.

(1) Fizičke i pravne osobe koje su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a koje obavljaju gospodarsku djelatnost u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno-povijesne cjeline, obveznici su spomeničke rente.

(2) Fizičke i pravne osobe koje u svom sastavu imaju poslovne jedinice (svako stalno mjesto obavljanja gospodarske djelatnosti) koje obavljaju gospodarsku djelatnost u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno-povijesne cjeline, obveznici su spomeničke rente za svaku poslovnu jedinicu.

(3) Osnovica spomeničke rente korisna je površina poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno-povijesne cjeline.

(4) Spomenička renta plaća se mjesečno od 0,13 do 0,53 eura po četvornome metru korisne površine poslovnog prostora koji se nalazi u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno-povijesne cjeline.

(5) Visinu spomeničke rente propisuje svojom odlukom Grad Zagreb, grad ili općina.

(6) Obveznici spomeničke rente moraju nadležnom upravnom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u čijem su djelokrugu poslovi komunalnoga gospodarstva, do 31. ožujka godine za koju se utvrđuje spomenička renta, dostaviti podatke o korisnoj površini poslovnih prostora koji se nalaze u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno-povijesne cjeline.

(7) Spomenička renta plaća se mjesečno u iznosu i roku utvrđenom rješenjem o utvrđivanju spomeničke rente koje donosi upravno tijelo jedinica lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnoga gospodarstva odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove komunalnoga gospodarstva, koje se donosi za svaku godinu.

(8) Ako u tijeku kalendarske godine fizička ili pravna osoba počinje ili prestaje obavljati djelatnost u nepokretnom kulturnom dobru ili na području kulturno-povijesne cjeline, plaća spomeničku rentu za dio godine u kojoj je obavljala djelatnost.

(9) Korisnik koncesije na kulturnom dobru te fizičke i pravne osobe koje obavljaju prerađivačku ili proizvodnu djelatnost kao pretežitu djelatnost oslobođeni su plaćanja spomeničke rente propisane ovim člankom.

(10) Na ovršni i žalbeni postupak primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje komunalno gospodarstvo, a na zastaru se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje porezni postupak.

(11) Protiv rješenja jedinice lokalne samouprave iz stavka 7. ovoga članka žalba se može podnijeti upravnom tijelu jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnom za poslove komunalnoga gospodarstva, a protiv rješenja upravnog tijela Grada Zagreba žalba se može podnijeti Ministarstvu.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Indirektna spomenička renta

Članak 117.

(1) Spomeničku rentu plaćaju fizičke i pravne osobe koje obavljaju sljedeće djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti:

46.35 Trgovina na veliko duhanskim proizvodima

46.45 Trgovina na veliko parfemima i kozmetikom

47.26 Trgovina na malo duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavaonicama

61. Telekomunikacije (osim održavanja komunikacijske mreže i prijenosa radijskog i televizijskog programa)

64.1 Novčarsko posredovanje

66.1 Pomoćne djelatnosti kod financijskih usluga, osim osiguranja i mirovinskih fondova

92.00 Djelatnosti kockanja i klađenja.

(2) Spomenička renta plaća se po stopi od 0,05 %. Osnovica za obračun spomeničke rente ukupni je prihod ostvaren obavljanjem navedenih djelatnosti.

(3) Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe spomeničke rente prema ovom članku obavlja Porezna uprava.

(4) Troškovi evidencije, nadzora, naplate i ovrhe spomeničke rente iz stavka 1. ovoga članka iznose 5 % od naplaćene spomeničke rente.

(5) Fizičke i pravne osobe dostavljaju podatke za obračun spomeničke rente na Obrascu SR elektroničkim sustavom poreznog tijela, koji je kao Prilog I. sastavni dio ovoga Zakona.

(6) Fizička ili pravna osoba obveznik plaćanja spomeničke rente podnose Obrazac SR elektroničkim sustavom poreznog tijela ili nadležnoj ispostavi Porezne uprave zajedno s Prijavom poreza na dobit/dohodak ili Obrascem PO-SD ili kao dio Izvješća o obračunu poreza na dobit u paušalnom iznosu do zadnjeg dana utvrđenog za podnošenje prijava poreza na dobit/dohodak i plaćaju utvrđenu obvezu spomeničke rente, kao i predujam spomeničke rente na način propisan za plaćanje poreza na dobit/dohodak.

(7) Fizičke i pravne osobe obveznici spomeničke rente uplaćuju mjesečni iznos spomeničke rente, u rokovima za plaćanje predujmova poreza na dohodak odnosno poreza na dobit, dok razlika po Obrascu SR dospijeva na zadnji dan roka za predaju Obrasca SR.

Način korištenja prihoda od spomeničke rente

Članak 118.

Prihod od spomeničke rente iz članaka 116. i 117. ovoga Zakona može se koristiti isključivo za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara, a uplaćuje se 60 % u korist Grada Zagreba, grada ili općine na području

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

koje je renta ubrana, a 40 % u korist državnog proračuna za ostvarivanje nacionalnog programa iz članka 114. ovoga Zakona.

Obustava plaćanja spomeničke rente

Članak 119.

(1) Plaćanje spomeničke rente na temelju članaka 116. i 117. ovoga Zakona može se za fizičke i pravne osobe koje su obveznici spomeničke rente privremeno obustaviti kada nastupe posebne okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu.

(2) Odluku kojom utvrđuje obustavu plaćanja spomeničke rente iz stavka 1. ovoga članka u određenom razdoblju donosi ministar nadležan za kulturu uz prethodnu suglasnost ministra financija.

(3) Trajanje privremene obustave plaćanja spomeničke rente za fizičke i pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka može se odrediti za vrijeme dok traju razlozi zbog kojih je ova mjera utvrđena.

(4) Kada razlozi zbog kojih je donesena odluka iz stavka 2. ovoga članka prestanu postojati, prestat će primjena utvrđene privremene obustave plaćanja spomeničke rente i prije roka na koji je ona određena stavljanjem izvan snage navedene odluke.

(5) Odluku iz stavka 2. ovoga članka pružatelji medijskih usluga obvezni su na zahtjev Ministarstva objaviti bez naknade, kao i službena priopćenja vezana uz provedbu ove odluke.

XIV. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 120.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 do 100.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. obavi zahvate i radove na kulturnom dobru bez odobrenja za zahvate na kulturnom dobru ili bez izdane lokacijske ili građevinske dozvole, ili potvrde glavnog projekta suprotno ovom Zakonu i posebnim propisima kojima se uređuje gradnja i prostorno uređenje (članak 23. stavak 3.)
2. obavlja arheološka iskopavanja i istraživanja bez odobrenja Ministarstva (članak 35. stavak 1.)
3. izvodi arheološka iskopavanja i istraživanja protivno uvjetima utvrđenim u rješenju o odobrenju (članak 36. stavak 1.)
4. obavlja traženje i pregled arheoloških zona, arheoloških nalazišta (lokaliteta) i područja pojedinačnih arheoloških nalaza, uključujući podvodne zone i nalazišta, zaštićenih u skladu s ovim Zakonom, područja koja su evidentirano arheološko nalazište/nalaz, kao i područja za koja se predmnijeva da sadržavaju arheološku baštinu, u svrhu pronalaženja arheoloških nalaza suprotno propisanoj zabrani (članak 37. stavak 1.)
5. koristi detektor za metal, bočne sonare, slične uređaje ili druge alate na području Republike Hrvatske u svrhu pronalaženja arheoloških zona, arheoloških nalazišta (lokaliteta) i

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

pojedinačnih arheoloških nalaza, uključujući podvodne zone i nalazišta, bez prethodnog odobrenja Ministarstva (članak 37. stavak 2.)

6. raspolaže arheološkim nalazima koji su nezakonito iskopani i zadržani suprotno propisanoj zabrani (članak 38. stavak 1.)
7. ne prekine radove i o nalazu bez odgađanja ne obavijesti Ministarstvo ako pri izvođenju građevinskih ili bilo kojih drugih radova naiđe na arheološko nalazište ili nalaze (članak 39. stavak 1.)
8. kao investitor ili izvođač radova poduzme radnju ili zahvat na kulturnom dobru, kao i na području unutar obuhvata kulturnog dobra bez odobrenja za zahvat na kulturnom dobru ili potvrđenoga glavnog projekta odnosno protivno odobrenju za zahvat na kulturnom dobru ili potvrđenom glavnom projektu (članak 50. stavak 1.)
9. kao investitor ne izvrši obvezu povrata u prijašnje stanje ili druge obveze vezane uz provedbu mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara (članak 50. stavak 3.)
10. kao investitor ili izvođač radova poduzme radnju ili zahvat na kulturnom dobru, kao i na području unutar obuhvata kulturnog dobra bez građevinske dozvole odnosno poduzme radnju ili zahvat na kulturnom dobru protivno građevinskoj dozvoli (članak 50. stavak 5.)
11. kao investitor ili izvođač radova ne postupi po rješenju iz članka 50. stavaka 1., 2. i 5. ovoga Zakona o obustavi radova i ne obustavi radove (članak 50. stavak 7.)
12. kao izvođač radova započne izvođenje radova na kulturnom dobru bez valjane dokumentacije suprotno propisanoj zabrani (članak 50. stavak 18.)
13. ne izvrši rješenje o povratu kulturnog dobra u prijašnje stanje u određenom roku (članak 51. stavak 4.)
14. postupajući protivno odredbama ovoga Zakona, kulturno dobro dovodi u izravnu opasnost (članak 52. stavak 1.)
15. ne izvrši obvezu usklađenja s mjerama zaštite i očuvanja kulturnog dobra u određenom roku (članak 70. stavci 1. i 2.)
16. kao upravitelj kulturnog dobra ne provodi mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra koje joj odredi Ministarstvo (članak 70. stavak 5.)
17. kao vlasnik proda kulturno dobro u roku od pet godina računajući od dana ulaganja sredstava iz državnog proračuna u zaštitu, očuvanje i obnovu kulturnog dobra, a prije prodaje ne vrati iznos uloženih sredstava uplatom u korist državnog proračuna (članak 83.)
18. kao nadzirana osoba inspektoru za zaštitu kulturnih dobara ne osigura uvjete za provedbu nadzora, ne omogući mu pregled kulturnog dobra, ne omogući uvid u dokumentaciju koju zatraži ili mu ne da potrebne podatke i obavijesti (članak 93. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 6630,00 eura.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kada ga počini fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3500,00 do 26.540,00 eura.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kada ga počini fizička osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 6630,00 eura.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(5) Fizičkoj i pravnoj osobi koja prekršaj iz stavka 1. točaka 2. do 7. te 11. i 13. ovoga članka počini u obavljanju djelatnosti može se izreći mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti u trajanju do jedne godine ako je počinjeni prekršaj osobito težak zbog načina izvršenja, posljedica djela, povrata počinitelja ili drugih okolnosti počinjenog prekršaja koje ga čine osobito teškim.

(6) Predmeti i sredstva koji su bili namijenjeni i uporabljeni za počinjenje prekršaja iz stavka 1. točaka 2. do 7. ovoga članka ili su nastali njegovim počinjenjem oduzet će se.

(7) Arheološki nalazi koji su pronađeni ili iskopani počinjenjem prekršaja iz stavka 1. točaka 2. do 7. ovoga članka oduzet će se.

Članak 121.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 80.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. prethodno ne izvijesti Ministarstvu o početku radova na kulturnom dobru radi provedbe stručnog konzervatorskog nadzora radova (članak 47. stavak 9.)
2. ukloni ili ošteti obavijest o obustavi radova u obliku službenog znaka suprotno propisanoj zabrani (članak 50. stavak 11.)
3. ne čuva ili ne održava kulturno dobro ili u ostavljenom roku ne izvrši određene mjere zaštite i očuvanja kulturnog dobra te mjere sigurnosno-tehničke zaštite (članak 69. stavak 1. podstavci 1. i 2.)
4. ne omogući nesmetan pristup radi pregleda kulturnog dobra u svrhu utvrđivanja njegova stanja i nadzora provedbe mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra osobama Ministarstva i nadležnoj inspekciji (članak 69. stavak 1. podstavak 3.)
5. ne obavijesti Ministarstvo o svim promjenama na kulturnom dobru, oštećenju ili uništenju te o nestanku ili krađi kulturnog dobra odmah, a najkasnije sljedećeg dana (članak 69. stavak 1. podstavak 4.)
6. ne obavijestiti novog vlasnika ili nositelja prava o svim obvezama koje proizlaze iz ovoga Zakona, a posebno o naloženim mjerama zaštite i očuvanja tog kulturnog dobra od strane Ministarstva ili nadležne inspekcije (članak 69. stavak 1. podstavak 5.)
7. ne dopusti stručna i znanstvena istraživanja, tehnička i druga snimanja (članak 69. stavak 1. podstavak 6.)
8. ne očuva cjelovitost zaštićene zbirke pokretnih kulturnih dobara (članak 69. stavak 1. podstavak 7.)
9. ne unese u godišnji i višegodišnji program održavanja zgrade provedbu mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra (članak 69. stavak 1. podstavak 8.)
10. kao suvlasnik s drugim suvlasnicima međuvlasničkim ugovorom ne uredi način obavljanja poslova redovitog održavanja i provođenja mjera zaštite i očuvanja nepokretnog kulturnog dobra te izvršavanja drugih obveza (članak 69. stavak 2.)
11. za drugoga pravnim poslom zasniva status nositelja drugih stvarnih ili obveznih prava na kulturnom dobru, a u sadržaj takvog pravnog posla kao bitan sastojak ne unese odredbu o obvezi provođenja mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra (članak 72.)

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

12. kao vlasnik kulturnog dobra i nositelj prava na kulturnom dobru ne omogući istraživanje i dokumentiranje kulturnog dobra ili provođenje mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra osobi koja za to ima odobrenje Ministarstva (članak 75. stavak 1.)
13. kao vlasnik ne podmiri naknadu za rad privremenog skrbnika, kao i troškove provedenih mjera zaštite i očuvanja kulturnog dobra koje rješenjem utvrđuje župan, gradonačelnik Grada Zagreba, gradonačelnik ili općinski načelnik (članak 76. stavak 5.)
14. ne ponudi pravo prvokupa (članak 79. stavak 1.)
15. kao organizator aukcije kada se kulturno dobro prodaje na aukciji, ne obavijesti ovlaštenike prava prvokupa iz članka 79. ovoga Zakona 30 dana prije održavanja aukcije o svim početnim uvjetima prodaje kulturnog dobra putem aukcije, te o mjestu i vremenu održavanja aukcijske prodaje (članak 80. stavak 1.)
16. kao organizator aukcijske prodaje nakon utvrđivanja cijene za kulturno dobro koje je bilo predmet aukcije ne zatraži od prisutnih predstavnika ovlaštenika iz članka 79. ovoga Zakona očitovanje o korištenju prava prvokupa (članak 80. stavak 3.)
17. kao osoba koja provodi postupak ovršne prodaje kulturnog dobra ne obavijesti pravne osobe iz članka 79. stavka 1. ovoga Zakona da je određena prisilna prodaja te ne dostavi pisane uvjete ponude utvrđene za prodaju kulturnoga dobra (članak 81. stavak 2.)
18. ne postupi po rješenju inspektora za zaštitu kulturnih dobara (članak 97. stavak 1.)
19. obavlja poslove izrade projektne dokumentacije, istraživanja, restauriranja, konzerviranja, održavanja i obnove kulturnih dobara, a da za to nema dopuštenje sukladno članku 106. stavku 1. ovoga Zakona (članak 106. stavak 1.)
20. ne uplati spomeničku rentu u slučajevima propisanim člankom 116. ovoga Zakona ili je ne uplati u propisanom roku (članak 116. stavci 1., 2 i 7.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1500,00 do 5000,00 eura.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kada ga počini fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 do 20.000,00 eura.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kada ga počini fizička osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1800,00 do 6000,00 eura.

(5) Fizičkoj i pravnoj osobi koja počini prekršaj iz stavka 1. točke 19. ovoga članka može se izreći mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti u trajanju do jedne godine ako je počinjeni prekršaj osobito težak zbog načina izvršenja, posljedica djela, povrata počinitelja ili drugih okolnosti počinjenog prekršaja koje ga čine osobito teškim.

(6) Predmeti i sredstva koji su bili namijenjeni i uporabljeni za počinjenje prekršaja iz stavka 1. točke 19. ovoga članka ili su nastali njegovim počinjenjem oduzet će se.

Članak 122.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 do 15.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

1. unese kulturno dobro u Republiku Hrvatsku iz zemlje koja je izvan carinskog područja Europske unije, a u kojoj je ono stvoreno ili otkriveno, uz kršenje zakona ili drugih propisa te zemlje (članak 3. stavak 1. Uredbe (EU) 2019/880)
2. uveze kulturno dobro u Republiku Hrvatsku iz zemlje koja je izvan carinskog područja Europske unije bez uvozne dozvole ili izjave uvoznika (članak 3. stavak 2. Uredbe (EU) 2019/880 i članak 56. stavak 2.)
3. obavlja djelatnost prometa pokretnim kulturnim dobrima i kulturnim predmetima koji imaju umjetničko, povijesno, arheološko i drugo značenje, a nije upisana u upisnik koji vodi Ministarstvo (članak 63. stavak 1.)
4. obavlja djelatnost prometa pokretnim kulturnim dobrima i kulturnim predmetima koji imaju umjetničko, povijesno, arheološko i drugo značenje, a ne vodi evidenciju nabave i prodaje te drugih pravnih poslova za kulturna dobra i kulturne predmete ili ne upisuje u evidenciju propisane podatke (članak 63. stavak 3. i članak 64. stavak 1.)
5. kao prodavatelj kulturnog dobra ili posrednik u kupoprodaji kulturnog dobra ne obavijesti kupca da je predmet kupoprodaje kulturno dobro zaštićeno prema odredbama ovoga Zakona ili ne predoči dokaz o vlasništvu kulturnog dobra ili ne predoči isprave o odricanju od prava prvokupa prema ovom Zakonu (članak 78. stavak 1.)
6. kao kupac kulturnog dobra ne obavijesti Ministarstvo o području gdje će se kupljeno kulturno dobro nalaziti (članak 78. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1200,00 do 4000,00 eura.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kada ga počini fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1500,00 do 15.000,00 eura.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kada ga počini fizička osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1600,00 do 5500,00 eura.

(5) Kulturna dobra uporabljena u počinjenju prekršaja iz stavka 1. točaka 2. do 4. ovoga članka oduzet će se u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju prekršaji.

Članak 123.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3000,00 do 10.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. ne dostavi podatke o korisnoj površini poslovnog prostora u svrhu utvrđivanja spomeničke rente ili ih ne dostavi u propisanom roku (članak 116. stavak 6.)
2. ne dostavi podatke za utvrđivanje spomeničke rente na Obrascu SR (članak 117. stavak 5.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 3500,00 eura.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kada ga počini fizička osoba obrtnik, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1500,00 do 12.000,00 eura.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kada ga počini fizička osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1500,00 do 5000,00 eura.

Članak 124.

Novčane kazne za prekršaje izrečene po odredbama ovoga Zakona uplaćuju se u korist državnog proračuna te se mogu namjenski trošiti isključivo za zaštitu i očuvanje kulturnih dobara.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 125.

(1) Postupci koji su započeti prema odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine«, br. 69/99., 151/03., 157/03. – ispravak, 100/04., 87/09., 88/10., 61/11., 25/12., 136/12., 157/13., 152/14., 98/15., 44/17., 90/18., 32/20., 62/20., 117/21. i 114/22.), a nisu dovršeni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

(2) Rješavanje žalbi protiv rješenja u postupcima iz stavka 1. ovoga članka od Povjerenstva za žalbe određenog člankom 78. stavkom 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine«, br. 69/99., 151/03., 157/03. – ispravak, 100/04., 87/09., 88/10., 61/11., 25/12., 136/12., 157/13., 152/14., 98/15., 44/17., 90/18., 32/20., 62/20., 117/21. i 114/22.) preuzima nadležna unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski postupak Ministarstva danom stupanja na snagu Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva kulture i medija iz članka 128. ovoga Zakona.

Članak 126.

(1) Ministar nadležan za kulturu donijet će najkasnije u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona odluku iz članka 29. stavka 9. ovoga Zakona odnosno u roku od trideset dana na temelju urednog zahtjeva ovlaštenih pravnih osoba.

(2) Ministar nadležan za kulturu donijet će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članka 20. stavka 4., članka 25. stavka 3., članka 32. stavka 2., članka 35. stavka 10., članka 40. stavka 4., članka 45. stavka 11., članka 50. stavka 19., članka 54. stavka 8., članka 63. stavka 6., članka 106. stavka 8. i članka 108. stavka 3. ovoga Zakona i naputke iz članka 7. stavka 3. i članka 92. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 2. ovoga članka ostaju na snazi:

- Pravilnik o iskaznici i znački inspektora zaštite kulturnih dobara te načinu vođenja očevidnika o obavljenim pregledima (»Narodne novine«, br. 117/12. i 124/12. – ispravak)
- Pravilnik o uvjetima za dobivanje dopuštenja za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine«, br. 98/18. i 119/23.)
- Pravilnik o postupku i načinu izdavanja dopuštenja za obavljanje podvodnih aktivnosti u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru Republike Hrvatske u područjima gdje se nalaze kulturna dobra (»Narodne novine«, br. 49/19., 55/19. – ispravak i 79/20.)

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

- Pravilnik o arheološkim istraživanjima (»Narodne novine«, br. 102/10. i 2/20.)
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 19/23.)
- Pravilnik o stručnim zvanjima za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te uvjetima i načinu njihova stjecanja (»Narodne novine«, br. 104/19., 103/20., 16/22. i 107/23.)
- Pravilnik o sadržaju, obliku i načinu izdavanja službene iskaznice službenika Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture i službene iskaznice službenika Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode u Zagrebu (»Narodne novine«, br. 110/04.)
- Pravilnik o uvjetima za davanje dozvole radi izvoza i iznošenja kulturnih dobara iz Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 75/13.)
- Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju upisnika i evidencije o prometu pokretnim kulturnim dobrima i drugim kulturnim predmetima koji imaju umjetničko, povijesno, arheološko i drugo značenje (»Narodne novine«, br. 77/15. i 110/16.)
- Pravilnik o dokumentaciji za izdavanje prethodnog odobrenja za radove na kulturnom dobru (»Narodne novine«, br. 134/15.).

Članak 127.

(1) Ministarstvo kulture i medija preuzima dana 1. siječnja 2026. obavljanje upravnih i stručnih poslova zaštite i očuvanja kulturnih dobara predviđenih ovim Zakonom za područje Grada Zagreba koje je obavljao Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, nadležno upravno tijelo Grada Zagreba obavljat će do 31. kolovoza 2026. upravne i stručne poslove zaštite i očuvanja kulturnih dobara predviđene ovim Zakonom za područje Grada Zagreba koje je obavljao Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba, a koji su propisani odredbama glave VI. ovoga Zakona.

(3) Zatečeni djelatnici Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba nastavljaju obavljati poslove iz stavka 2. ovoga članka do 31. kolovoza 2026.

(4) U razdoblju od 1. siječnja 2026. do 31. kolovoza 2026. službenike i namještenike, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, prava i obveze Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba preuzima Ministarstvo kulture i medija u dijelu koji se odnosi na obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka sukladno sporazumu o preuzimanju koji će se sklopiti s Gradom Zagrebom.

(5) Djelatnici Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba iz stavka 4. ovoga članka preuzimaju se uz njihovu prethodnu suglasnost te do izvršnosti Rješenja o rasporedu nastavljaju obavljati dosadašnje poslove i zadržavaju stečena prava i obveze.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

Članak 128.

Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uredbu kojom će uskladiti unutarnje ustrojstvo Ministarstva kulture i medija s odredbama ovoga Zakona.

Članak 129.

Javne ustanove koje obavljaju djelatnosti zaštite i očuvanja kulturnih dobara dužne su uskladiti svoj ustroj i način rada s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 130.

(1) Fizičke osobe kojima je stručna osposobljenost za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova utvrđena dopuštenjem za obavljanje poslova zaštite i očuvanja kulturnih dobara sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine«, br. 69/99., 151/03., 157/03. – ispravak, 100/04., 87/09., 88/10., 61/11., 25/12., 136/12., 157/13., 152/14., 98/15., 44/17., 90/18., 32/20., 62/20., 117/21. i 114/22.) mogu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti zahtjev Ministarstvu za dodjelu odgovarajućeg stručnog zvanja za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ako na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju:

- najmanje pet godina iskustva na obavljanju konzervatorsko- restauratorskih poslova za zvanje konzervatora – restauratora, restauratora tehničara, višeg restauratora tehničara specijalista, višeg restauratora tehničara
- najmanje 10 godina iskustva na obavljanju konzervatorsko- restauratorskih poslova za zvanje višeg konzervatora-restauratora, restauratora majstora specijalista, restauratora majstora
- najmanje 15 godina iskustva na obavljanju konzervatorsko-restauratorskih poslova za zvanje konzervatora – restauratora savjetnika.

(2) Fizičke osobe kojima je stručna osposobljenost za obavljanje određenih poslova utvrđena sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine«, br. 69/99., 151/03., 157/03. – ispravak, 100/04., 87/09., 88/10., 61/11., 25/12., 136/12., 157/13., 152/14., 98/15., 44/17., 90/18., 32/20., 62/20., 117/21. i 114/22.) dopuštenjem za obavljanje poslova zaštite i očuvanja kulturnih dobara Ministarstva koje je prestalo važiti, mogu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti zahtjev za dodjelu stručnog zvanja bez polaganja stručnog ispita ako imaju pored iskustva iz stavka 1. ovoga članka i odgovarajuće obrazovanje propisano Pravilnikom o stručnim zvanjima za obavljanje poslova na zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te uvjetima i načinu njihova stjecanja (»Narodne novine«, br. 104/19., 103/20., 16/22. i 107/23.).

(3) Iskustvo iz stavka 1. ovoga članka dokazuje se potvrdom Ministarstva, Hrvatskog restauratorskog zavoda ili javnih muzeja, knjižnica i arhiva za koje je obavljan konzervatorsko-restauratorski posao.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

(4) Dodjela zvanja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka obavlja se rješenjem Ministarstva uz prethodno mišljenje stručnog povjerenstva za polaganje stručnih ispita odnosno stručnog povjerenstva za dodjelu viših stručnih zvanja o ispunjavanju prethodno navedenih uvjeta i užih specijalnosti.

(5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje unutarnja ustrojstvena jedinica za drugostupanjski postupak Ministarstva.

Članak 131.

(1) Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (»Narodne novine«, br. 69/99., 151/03., 157/03. – ispravak, 100/04., 87/09., 88/10., 61/11., 25/12., 136/12., 157/13., 152/14., 98/15., 44/17., 90/18., 32/20., 62/20., 117/21. i 114/22.).

(2) Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Pravilnik o označavanju nepokretnih kulturnih dobara i objekata u kojima su smještene zbirke kulturnih dobara (»Narodne novine«, br. 12/06.)
- Pravilnik o upisniku koncesija na kulturnom dobru (»Narodne novine«, br. 77/15.)
- Pravilnik o uvjetima, načinu i postupku čuvanja i korištenja dokumentacijske građe (»Narodne novine«, br. 77/15.).

Članak 132.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-02/24-01/36

Zagreb, 6. prosinca 2024.

Članak 2. iz NN 151/25

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2026.

Klasa: 022-02/25-01/123

Zagreb, 5. prosinca 2025.

ThoriumSoftware d.o.o.

Mobile: +385 (0) 95 8 70 50 70
Kontakt: Dario Ilija Rendulić
Email:
info@thoriumsoftware.eu;
direndulic@gmail.com

PRILOG I.

Obrazac SR

POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED _____
ISPOSTAVA _____
nadležna prema sjedištu pravne/prebivalištu fizičke osobe

_____

naziv obveznika/ime i prezime | OIB

_____ | _____

adresa sjedišta/prebivališta obveznika | šifra općine

_____ | _____

naziv djelatnosti | šifra djelatnosti

OBRAČUN SPOMENIČKE RENTE

Od _____ do _____ 20____ godine

Red br.	OPIS	IZNOS (u eurima i centima)
1	2	3
1.	OSNOVICA – UKUPNI PRIHOD	
2.	STOPA %	0,05
3.	OBRAČUNATI IZNOS	
4.	PLAĆENI PREDUJAM	
5.	RAZLIKA ZA UPLATU (Red. br. 3-4)	
6.	RAZLIKA ZA POVRAT (Red. br. 4-3)	
7.	MJESEČNI PREDUJAM ZA NAREDNO RAZDOBLJE (Red. br. 3/br. mjeseci)	

U _____ 20____

_____
osoba odgovorna za sastavljanje obrasca
_____ (DATUM)